

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี
ในประเทศไทย

นางสาวณัฐฐา สุกกิจพานิชกุล

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกัตศึกษาที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของเอกัตศึกษาที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ
ในช่วงปลายปีในประเทศไทย

โดย นางสาวณัฐธา สุภกิจพาณิชย์กุล
รหัสประจำตัว 598 61740 34

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา ภาษาอากร

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ทัชชมัย ทองอุไร

ปีการศึกษา 2560

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ.....*ทัชชมัย ทองอุไร*.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ทัชชมัย ทองอุไร)

บทคัดย่อ

รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยโดยออก ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร หรือ ที่เรียกว่า มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติซึ่งเริ่มครั้งแรกในปี 2558 ในช่วงวันที่ 25 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม และมีอย่างต่อเนื่องในปี 2559 ในช่วงวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 และปี 2560 ในช่วงวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม โดยการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าซื้อสินค้าและบริการตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาทตามหลักเกณฑ์ที่มาตรการกำหนด ทั้งนี้โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศ อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้ยังมีปัญหาถึงความไม่เหมาะสมบางประการ

เอกัตศึกษาเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วง ปลายปีในประเทศไทย ตลอดจนศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย และประเทศกรีซเพื่อนำแนวทางมาปรับใช้ในบางประเด็น จากการศึกษาพบว่า มาตรการซื้อช่วยเหลือ ชาติมีปัญหาบางประการ กล่าวคือ มาตรการดังกล่าวอาจส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัวกับ ธุรกิจขนาดใหญ่ รวมถึงก่อให้เกิดการชะลอการใช้จ่ายและเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติควรขยายฐานผู้ขายรวมถึงการซื้อปิ้งใน แหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs รวมถึงกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรองและผู้ขายสินค้าโอท็อป เพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจายตัวมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดย กระตุ้นการท่องเที่ยวในเมืองรองในประเทศไทยเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตแบบ กระจายไปสู่ชุมชนท้องถิ่นและสู่เศรษฐกิจฐานราก ในเรื่องระยะเวลาของมาตรการนั้น มาตรการซื้อป ่วยชาติควรนำแนวทางของประเทศมาเลเซียและกรีซมาปรับใช้โดยให้สิทธิลดหย่อนภาษีทั้งปีโดยอาจ เริ่มจากการพิจารณาให้สิทธิลดหย่อนภาษีเป็นเวลา 3 หรือ 5 ปีก่อนเพื่อพิจารณาถึงผลลัพธ์ของ มาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่ สำหรับประเด็นเรื่องประเภทของ สินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ มาตรการนี้ควรขยายประเภทของสินค้าให้ รวมถึงสินค้าเกษตร สินค้าโอท็อปเพื่อเป็นการเปิดช่องทางให้ประชาชนกลุ่มนี้มีโอกาสในการหารายได้ มากขึ้น สินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีควรเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และไม่สมควรให้อาบบนวดและสินค้าฟุ่มเฟือยนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ ทั้งนี้ภาครัฐควรมีการเก็บ ข้อมูลศึกษาถึงต้นทุนของมาตรการรวมถึงการเติบโตของเศรษฐกิจจากมาตรการนี้เพื่อประเมินความ คุ่มค่าของมาตรการ เพื่อที่ภาครัฐจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมและมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์ ทักษิณ ทงอุไร อาจารย์ที่ปรึกษาเอกัตศึกษา ที่ท่านได้สละเวลาให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทาง รวมถึงข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำเอกัตศึกษานี้ ตลอดจนตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้เอกัตศึกษานี้สำเร็จโดยสมบูรณ์ที่สุด ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่เคารพเป็นอย่างสูงที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำเป็นอย่างดีแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านและคณาจารย์พิเศษทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและธุรกิจด้วยความเอาใจใส่และเต็มที่เป็นอย่างดีตลอดมา รวมถึงเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรสำหรับการประสานงานด้านเอกสาร

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านและพร้อมช่วยเหลือตลอดระยะเวลาในการศึกษาจนทำให้ประสบความสำเร็จได้ตามจุดมุ่งหมาย

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณคุณรัฐศรีณย์ ธนไพศาลกิจและคุณชนิกานต์ เปรมจิตประพันธ์ นิสิต ศศ.ม.รุ่นที่ 19 ที่คอยเป็นกำลังใจ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษานี้

ณัฐฐา สุภกิจพานิชกุล

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
1.3 สมมติฐานการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.5 วิธีการศึกษาวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยและการนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ	5
2.1 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยและความเหลื่อมล้ำทางรายได้	5
2.1.1 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทย	6
2.1.2 ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้.....	10
2.2 ภาษีอากรกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ	11
2.2.1 ความหมาย วัตถุประสงค์และประเภทของตัวบรรเทาภาษี	12
2.2.2 ค่าลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลกับการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้	13
2.3 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย (มาตรการซื้อช่วยชาติ)	13

2.3.1	วัตถุประสงค์ของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย (มาตรการซื้อช่วยชาติ)	14
2.3.2	หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรการทาง ภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย	14
2.3.3	ปัญหาของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย	22
2.4	มาตรการทางภาษีอื่นๆ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย	27
2.4.1	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยหรือสินค้าโอท็อป	27
2.4.2	มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทย	28
บทที่ 3 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศ		31
3.1	สภาพเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและมาตรการทางภาษีที่ใช้กระตุ้นเศรษฐกิจ	31
3.1.1	สถานะเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย	32
3.1.2	มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาในประเทศมาเลเซีย (Lifestyle Tax Relief)	33
3.2	สภาพเศรษฐกิจและมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศกรีซ	35
3.2.1	วิกฤตเศรษฐกิจในประเทศกรีซ	36
3.2.2	มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศกรีซ	37
บทที่ 4 แนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการให้สิทธิลดหย่อน ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย		39
4.1	การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทยกับประเทศ มาเลเซียและกรีซ	39
4.1.1	ระยะเวลาในการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษี	42
4.1.2	เงื่อนไขของผู้ขายและผู้ซื้อสินค้าและบริการ	42
4.1.3	ประเภทของสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษี	43
4.1.4	สิทธิลดหย่อนทางภาษี	44

4.2 แนวทางแก้ไขและปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย.....	44
4.2.1 การแก้ไขกฎหมายโดยเสนอขยายฐานผู้ขายรวมถึงการข้อปึงในแหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs และเกษตรกรรวมถึงเสนอลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มเติม	48
4.2.2 การแก้ไขช่วงเวลาและระยะเวลาในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย.....	51
4.2.3 การแก้ไขและเพิ่มประเภทของสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษี.....	51
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	53
5.1 บทสรุป.....	53
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	58

สารบัญญรูปภาพ

รูปที่ 1 : Real GDP ของประเทศไทยในปี ค.ศ.1993 ถึง 2015.....	7
รูปที่ 2 : อัตราหนี้ครัวเรือนในประเทศไทยในช่วงปี ค.ศ.2003 ถึง 2015.....	9
รูปที่ 3 : รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปี พ.ศ. 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560.....	49
รูปที่ 4 : รายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560.....	50

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 : รายการสินค้าและบริการที่สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีตามมาตราการทาง
 ภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึงปี 2560.....18

ตารางที่ 2 : สรุปความแตกต่างของเงื่อนไขต่างๆ ในมาตราการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วง
 ปลายปีในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560.....21

ตารางที่ 3 : การคำนวณการประหยัดภาษีจากค่าลดหย่อนตามมาตราการช้อปช่วยชาติปี 2560 ตาม
 ฐานรายได้สุทธิต่อปี (บาท).....22

ตารางที่ 4 : ช่วงเวลาและรายได้ภาษีที่รัฐสูญเสีย (ล้านบาท) และอัตราการกระตุ้นเศรษฐกิจ.....23

ตารางที่ 5 : เทียบทรัพย์สิน 50 มหาเศรษฐีไทย กับจีดีพี (หน่วย : ล้านบาท).....24

ตารางที่ 6 : ประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Lifestyle
 Tax Relief) ปี 2560.....34

ตารางที่ 7 : การเปรียบเทียบประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงิน (หน่วย RM) ที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษี
 เงินได้บุคคลธรรมดา (Lifestyle Tax Relief) ของปี 2559 และปี 2560.....35

ตารางที่ 8 : เปรียบเทียบมาตราการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยกับ
 มาตราการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ.....40

ตารางที่ 9 : ปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตราการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี
 ในประเทศไทย.....45

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเศรษฐกิจในประเทศไทยในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตในระดับที่ต่ำและประเทศไทยกำลังสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันเมื่อเทียบกับประเทศรอบข้างโดยสาเหตุหลัก คือ การไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต (Productivity) รวมถึงคุณภาพของสินค้าและบริการของไทยยังอยู่ในระดับต่ำซึ่งสาเหตุเกิดจากความเหลื่อมล้ำทางโอกาสของประชากรที่ประชากรส่วนใหญ่ขาดโอกาส 4 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ การขาดโอกาสเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน การขาดโอกาสเข้าถึงเงินทุน การกระจุกตัวของความยากจนและการขาดโอกาสทางการศึกษา อันนำมาซึ่งปัญหาประชากรมีรายได้ต่ำ โดยภาคการเกษตรสามารถสร้างรายได้เพียงประมาณ 10% ของรายได้ประชาชาติของไทย (จีดีพี) แต่กลับมีการจ้างงานกว่า 40% ของแรงงานในประเทศ หรือการที่ธุรกิจส่วนใหญ่กว่า 99% อยู่ในลักษณะธุรกิจขนาดเล็ก (เอสเอ็มอี) ซึ่งขาดข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ทั้งจากปัญหาการเข้าถึงเงินทุน การเข้าถึงเทคโนโลยี การเข้าถึงการตลาด เป็นต้น ซึ่งถ้าประเทศไทยยังไม่สามารถยกระดับธุรกิจขนาดเล็กได้ จะก่อให้เกิดปัญหาต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของเศรษฐกิจ และยกระดับรายได้โดยรวมของประชากร¹

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญในประเทศไทยซึ่งประเทศไทยติดอันดับ 3 ของประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในโลกซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประเทศไทยเน้นพัฒนาความเจริญแต่ไม่ได้มองถึงการกระจายรายได้และโอกาส กล่าวคือ คนไทย 10% หรือประมาณ 7 ล้านคน ยังมีชีวิตอยู่ได้เส้นความยากจน คนไทยมากกว่า 3 ใน 4 ไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดินใดๆ ในขณะที่โฉนดที่ดิน 61% ของประเทศไทยอยู่ในการถือครองของประชากร 10% ยิ่งไปกว่านั้นคนรวย 0.1% หรือ 65,000 คน จากประชากรทั้งหมด 65 ล้านคน มีเงินฝากเท่ากับ 49% ของเงินฝากทั้งระบบ²

¹ ช่าวสด. นักวิชาการชี้ไทยประสบสถานะเศรษฐกิจ “ดัมกบ” เจอ 4 ปัญหาระดับชาติ [ออนไลน์], 26 กันยายน 2560. แหล่งที่มา http://www.khaosod.co.th/economics/news_530177

² The momentum. ไทยแลนด์ดินแดนแห่งความเหลื่อมล้ำ! เมื่อรายได้การศึกษา โอกาสแม้กระทั่งท้องถนน ก็ไม่เห็นทั่วคนจน [ออนไลน์], 3 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา <http://themomentum.co/momentum-feature-thailand-inequality-2016-by-oxfam>

ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวส่งผลให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาโดยการกระตุ้นเศรษฐกิจแบบเร่งด่วน ซึ่งเน้นการกระตุ้นการบริโภคเพียงระยะสั้นโดยรัฐบาลได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี โดยออกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น รัษฎากร หรือเรียกว่า มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติ มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี ในประเทศไทยเริ่มครั้งแรกในปี 2558 ในช่วงวันที่ 25 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม โดยให้สิทธิลดหย่อน ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่สามารถนำค่าใช้จ่ายเท่าที่ได้จ่ายจริง ซึ่งเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการจากผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักลดหย่อนได้เท่า จำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท โดยผู้มีเงินได้ต้องซื้อสินค้าหรือรับบริการและชำระราคา ค่า สินค้าหรือค่าบริการในช่วงเวลาดังกล่าว และต้องมีหลักฐานการซื้อสินค้าหรือรับบริการเป็นใบกำกับ ภาษีแบบเต็มรูปแบบตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้มีต่อเนื่องในปี 2559 ในช่วงวันที่ 14 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม และล่าสุดในปี 2560 ในช่วงวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม

มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติที่รัฐบาลดำเนินการใน 2 ปีที่ผ่านมาเนื่องจากในปี 2558 เศรษฐกิจฟื้น ตัวช้าโดยขยายตัวต่ำกว่าร้อยละ 3 และในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 3.2 รัฐบาลจึงออกมาตรการซื้อป ช่วยชาติเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ในปี 2560 นี้เศรษฐกิจฟื้นตัวดีกว่า 2 ปีที่ผ่านมาแต่สถานการณ์ เศรษฐกิจฟื้นแบบกระจุกตัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ แต่ธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและกลุ่มคนที่มีรายได้ ไม่มากทั้งคนฐานรากและชั้นกลางลงมายังมีรายได้ไม่เต็มที่ กล่าวคือ มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติค่อนข้าง ให้ผลจำกัด ในแง่ผู้ซื้อ กลุ่มคนที่มีรายได้สูงหรือฐานภาษีสูงจะได้เครดิตภาษีคืนมากกว่าคนฐานภาษี ต่ำ ในแง่ผู้ขายมีข้อจำกัดคือ ต้องเป็นธุรกิจที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ขายจึงมักเป็นธุรกิจที่มี รายได้สูง สอดคล้องกับแนวโน้มการซื้อของของผู้บริโภคที่เลือกใช้จ่ายใช้สอยตามห้างสรรพสินค้า ขนาดใหญ่ นอกจากนี้การใช้มาตรการลดหย่อนภาษีของรัฐบาลในลักษณะนี้ที่ถ่วงไปอาจไม่ได้ช่วยให้ เงินสะพัดมากเท่าใดนักเนื่องจากการบริโภคที่เกิดขึ้นอาจเป็นเพียงการชะลอการใช้จ่ายออกไปก่อนใน ลักษณะ shift consumption หรือการที่คนหันมาโหมบริโภคในช่วงเวลาสั้นๆเนื่องจากคาดการณ์ได้ ว่า อีกไม่นานรัฐบาลจะออกมาตรการนี้ จึงเผื่อรอที่จะใช้จ่ายในช่วงเวลานั้น หรือบางคนเอาเงิน อนาคตของปีหน้ามาใช้ก่อน ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินจำนวนเดิมที่จะนำออกมาใช้อยู่แล้ว แต่ถูก โยกย้ายช่วงเวลาในการใช้ ยิ่งไปกว่านั้น มาตรการดังกล่าวยังกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ค่าใช้จ่ายบางประเภทเข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ เช่น อาบอบนวด นวดสปา สินค้า ประเภท luxury goods หรือสินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งไม่มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นสินค้าที่ นำเข้าจากต่างประเทศ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายบางประเภทไม่เข้าเงื่อนไขลดหย่อนภาษี เช่น ค่าซื้อหนังสือ การกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอยโดยที่ค่าใช้จ่ายบางประเภทที่ไม่จำเป็นและไม่มีประโยชน์ในทาง

เศรษฐกิจสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้นั้นอาจก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่เกินความสามารถสำหรับคนชั้นกลางบางกลุ่มจนเกิดเป็นปัญหาหนี้ครัวเรือนระยะยาวในสังคมไทยได้

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี) ในประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยและความเหมาะสมของการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากมาตรการดังกล่าว
- 3) เพื่อศึกษาถึงแนวคิด หลักกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีและสิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซในเรื่องการกระตุ้นเศรษฐกิจตามข้อ 1) เพื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย
- 4) เพื่อศึกษาหาแนวทางที่เหมาะสมในการเสนอปรับปรุงมาตรการทางภาษีและการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี) ในประเทศไทย

1.3 สมมติฐานการศึกษา

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยนั้นอาจส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมถึงก่อให้เกิดการชะลอการใช้จ่ายและเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จึงควรมีการปรับปรุงมาตรการดังกล่าวให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี) ในประเทศไทยรวมถึงกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย โดยศึกษาบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ตลอดจนแนวทางปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทย

ประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวปฏิบัติทางกฎหมายที่เหมาะสม รวมถึงเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.5 วิธีการศึกษาวิจัย

ศึกษาโดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์หลักกฎหมาย แนวปฏิบัติและเอกสารทางวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย ตลอดจนศึกษา เทียบเคียงกับหลักกฎหมายและแนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทย ประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ โดยนำเอาข้อมูลจากเอกสารมาวิเคราะห์และหาข้อสรุปเพื่อที่จะเสนอแนวทางที่เหมาะสม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เพื่อให้เข้าใจถึงหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี) ในประเทศไทย
- 2) เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยและความเหมาะสมของการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากมาตรการดังกล่าว
- 3) เพื่อให้เข้าใจถึงถึงแนวคิด หลักกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีและสิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซในเรื่องการกระตุ้นเศรษฐกิจตามข้อ 1) เพื่อเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทย
- 4) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางที่เหมาะสมในการเสนอปรับปรุงมาตรการทางภาษีและลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี) ในประเทศไทย

บทที่ 2

ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยและการนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

ในปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดปัญหาเศรษฐกิจเติบโตในอัตราที่ต่ำ และประเทศไทยประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการมุ่งพัฒนา ความเจริญและกระตุ้นให้เศรษฐกิจเติบโตแต่ยังขาดการกระจายรายได้ให้เกิดความเท่าเทียม ปัจจุบัน ประเทศไทยได้นำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อมุ่งหวังแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจ ชะลอตัวโดยรัฐบาลออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจซึ่งเน้นการกระตุ้นการบริโภคเพียงระยะสั้นโดย ออกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร หรือเรียกว่า มาตรการช้อปช่วยชาติซึ่งมาตรการดังกล่าวเริ่มครั้งแรกในช่วงสิ้นปี 2558 และมีต่อเนื่อง มาจนถึงปี 2560 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าเพื่อ กระตุ้นให้เศรษฐกิจเติบโตมากยิ่งขึ้น

2.1 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยและความเหลื่อมล้ำทางรายได้

ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบผสม คือ รัฐบาลสามารถเข้าไปมีส่วนในการดำเนิน กิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศได้ในหลายๆ ส่วนแต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นของ เอกชนซึ่งมีการแข่งขันในด้านการผลิตและการขายตามระบบการค้าเสรี โดยภาคการเกษตร การ ท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การบริการและทรัพยากรธรรมชาติเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศไทย โดยรายได้สูงสุดของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือ การส่งออกสินค้าทางการเกษตร แม้ รายได้จากภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวจะมีความสำคัญมากขึ้นในระยะหลังก็ตาม รัฐบาลยังคง มุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเกษตรเป็นหลักโดยมีข้าวเป็นผลผลิตและสินค้าที่สำคัญ ที่สุด ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์และชิ้นส่วนรถยนต์³

³ สถานภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย (Thailand) “โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลศักยภาพอุตสาหกรรมราย สาขาในเขตเศรษฐกิจอาเซียน” กรมโรงงานอุตสาหกรรม ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนคร เหนือ ปีงบประมาณ 2558

2.1.1 ปัญหาภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทย

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยมีสาเหตุมาจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัญหาทางด้านการเมือง ภัยธรรมชาติ การขาดแคลนเงินทุน ราคาน้ำมัน ปัญหาเศรษฐกิจโลกตกต่ำ วิกฤติเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า เป็นต้น ประเทศไทยกำลังสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศรอบข้างโดยปัญหาหลักคือ การไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต (Productivity) และคุณภาพของสินค้าและบริการอยู่ในระดับต่ำ ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้เท่าที่ควรซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากความเหลื่อมล้ำทางโอกาสของประชากรโดยประชากรส่วนใหญ่ในประเทศยังขาดโอกาส 4 ด้านที่สำคัญ⁴ ได้แก่

(1) การขาดโอกาสเข้าถึงทรัพยากรที่ดินโดยปัจจุบันมีคนจำนวน 10% ถือครองที่ดิน 80% ของประเทศไทย ในขณะที่กลุ่มคนที่เหลืออีก 90% ถือครองที่ดินรวมกันเพียง 20% ของทั้งประเทศ

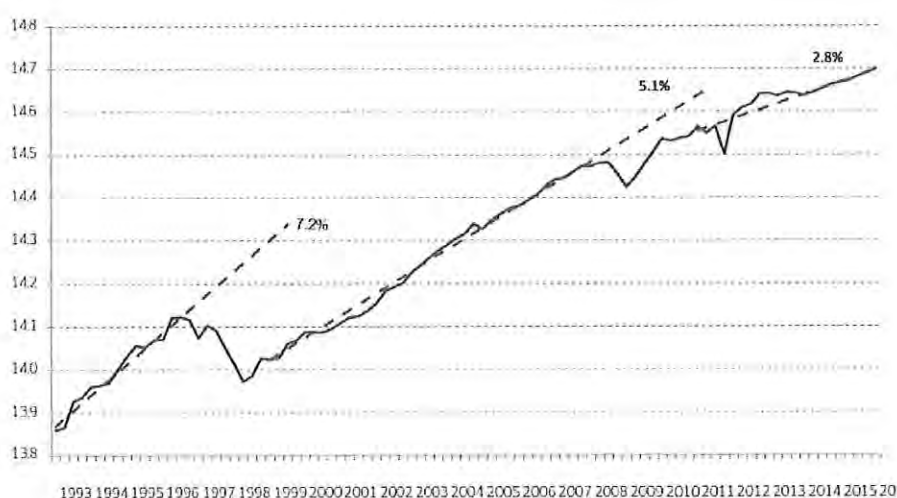
(2) การขาดโอกาสการเข้าถึงเงินทุน เงินออมในธนาคารยังกระจุกตัวอยู่กับกลุ่มคนส่วนน้อยโดยจำนวนบัญชีธนาคารที่มีเงินฝากมากกว่าหนึ่งล้านบาทมีเพียงประมาณ 1.5% ของจำนวนบัญชีเงินฝากทั้งหมดแต่เม็ดเงินที่อยู่ในบัญชีเหล่านี้คิดเป็น 3 ใน 4 ของเงินฝากในระบบการเงินไทย

(3) การกระจุกตัวของความยากจน บางพื้นที่ของประเทศไทยมีปัญหาการกระจุกตัวของความยากจนซึ่งสะท้อนถึงความเหลื่อมล้ำของประเทศ

(4) การขาดโอกาสทางการศึกษา ปัญหาโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพโดยผลสำรวจดัชนีการศึกษาของประเทศ พบว่า 33 จังหวัดของประเทศไทยมีระดับมาตรฐานการศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์

⁴ ชาวสด. นักวิชาการชี้ไทยประสบภาวะเศรษฐกิจ “ตัมบ” เจอ 4 ปัญหาระดับชาติ [ออนไลน์], 26 กันยายน 2560. แหล่งที่มา http://www.khaosod.co.th/economics/news_530177

รูปที่ 1 Real GDP ของประเทศไทยในปี ค.ศ.1993 ถึง 2015

ที่มา : บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด

ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเจริญเติบโตในอัตราที่ต่ำ จากรูปที่ 1 แสดง Real GDP⁵ ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ.1993 นับเป็นช่วงยุคทองของประเทศไทย เศรษฐกิจไทยเติบโตเป็นเส้นตรงโดย GDP เติบโตราว 7.2% จนกระทั่งปี ค.ศ.1997 หรือปี พ.ศ.2540 เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ GDP ลดลงปีเดียวเกือบ 10% ประเทศไทยประสบวิกฤติค่าเงินอ่อนค่าจาก 25 บาทต่อดอลลาร์เป็น 50 บาทต่อดอลลาร์และเปลี่ยนจากการลงทุนและบริโภคในประเทศเป็นการส่งออก การส่งออกเพิ่มสัดส่วนจาก 30% เป็น 70% ของ GDP ช่วงวิกฤติปี ค.ศ. 1999 ถึงปี ค.ศ.2007 อัตราการเติบโตของ GDP เหลือ 5.2% ในช่วงปี ค.ศ. 2008 เกิดวิกฤติในต่างประเทศมากระทบ และในปี ค.ศ. 2011 ค่อยๆ ฟื้นตัว แนวโน้ม GDP เหลือเพียง 2.8%⁶

เนื่องจากมาตรการซื้อช่วยชาติเริ่มมีครั้งแรกในปี 2558 และมีต่อเนื่องถึงปี 2560 ผู้เขียนจึงทำการศึกษาสภาพเศรษฐกิจในช่วงปี 2558 ถึงปี 2560 เป็นหลัก โดยภาวะเศรษฐกิจในช่วงปี 2558 ฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยขยายตัวร้อยละ 2.8 แรงขับเคลื่อนหลักมาจากการใช้จ่ายในประเทศ

⁵ GDP ย่อมาจาก gross domestic product คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หมายถึง มูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตในประเทศในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยไม่คำนึงว่าผลผลิตนั้นจะผลิตขึ้นมาด้วยทรัพยากรของชาติใด ซึ่งคิดค้นโดย Simon Kuznets นักเศรษฐศาสตร์ชาวรัสเซีย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงมาตรฐานการครองชีพของประชากรในประเทศนั้นๆ

⁶ ไทยพับลิก้า. บล.ภัทร อ่านอาการเศรษฐกิจไทยไม่วิกฤติแต่วิ่งไม่ออก- แนะนำผู้บริโภคธุรกิจรับมือ “Disruptive Technology” ตัดตัวกลางไร้รูปแบบ [ออนไลน์], 25 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา

<https://thaipublica.org/2016/05/phatra-pipat/>

ทั้งการใช้จ่ายภาครัฐและการบริโภคภาคเอกชนที่ขยายตัวได้เพราะได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้ครัวเรือนนอกภาคเกษตรที่ปรับสูงขึ้นบ้างจากปี 2557 ราคาน้ำมันที่ลดลงอย่างต่อเนื่องแม้จะมีระดับหนี้ที่สูงและรายได้ครัวเรือนภาคการเกษตรที่อยู่ในระดับต่ำเพราะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำโดยเฉพาะข้าวและยางพารา อย่างไรก็ตาม ภาคการท่องเที่ยวได้ช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโดยได้รับผลจากการขยายตัวสูงของนักท่องเที่ยวจีนแต่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังถูกถ่วงจากการส่งออกสินค้าที่หดตัวอย่างต่อเนื่องโดยเป็นการหดตัวจากทั้งราคาตามราคาน้ำมันที่ปรับลดลงและด้านปริมาณที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักที่ชะลอตัวโดยเฉพาะจีนและอาเซียน ส่งผลให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ

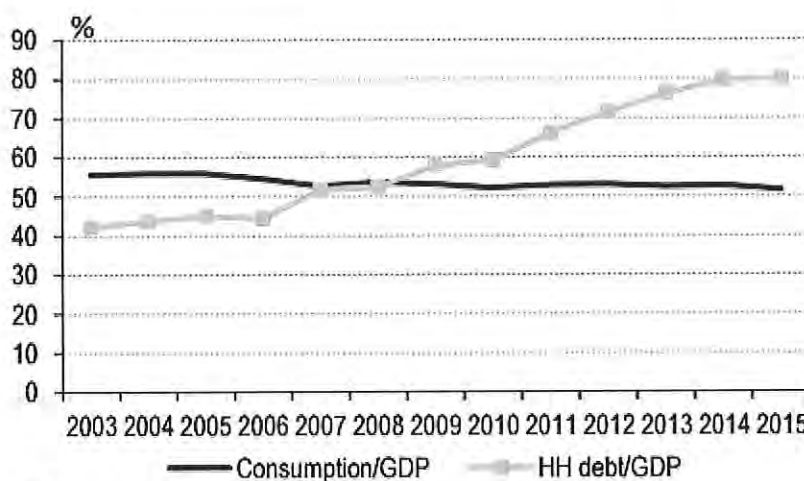
ในปี 2559 เศรษฐกิจไทยยังคงขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ 3.2 โดยแรงขับเคลื่อนหลักมาจากภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตดีและขยายตัวได้ต่อเนื่อง แม้ชะลอลงบ้างในช่วงปลายปีจากการได้รับผลกระทบจากการลดลงของนักท่องเที่ยวจีนจากการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมายโดยการจัดระเบียบทัวร์ศูนย์เหรียญและการลดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงไว้อาลัย อย่างไรก็ตาม รายได้ของเกษตรกรมีการปรับตัวดีขึ้นจากสถานการณ์ภัยแล้งที่คลี่คลายลงและระดับราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวกลับมามีทิศทางที่ดีขึ้น ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนฟื้นตัวได้ดีเมื่อเทียบกับปี 2558 เนื่องจากการใช้จ่ายของภาครัฐขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม การก่อสร้างคอนกรีตเสริมตามแนวรถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมถึงการก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมของโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ภาวะเศรษฐกิจไทยในปี 2560 คาดว่าจะสามารถขยายตัวได้ร้อยละ 3.8 สูงขึ้นจากปี 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากปัจจัยภายนอก กล่าวคือ จากการส่งออกสินค้าและบริการที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งปีหลัง เป็นไปตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยและจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปีนี้อยู่ที่ร้อยละ 0.7 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศและแนวโน้มต้นทุนจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่มีทิศทางเพิ่มขึ้น⁷

⁷ ประชาชาติธุรกิจ. คลังปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2560 คาดว่าจะขยายตัว 3.8% [ออนไลน์], 30 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา <https://www.prachachat.net/finance/news-62588>

รูปที่ 2 อัตราหนี้ครัวเรือนในประเทศไทยในช่วงปี ค.ศ.2003 ถึง 2015

หนี้ครัวเรือนปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การบริโภค/GDP ลดลง

Source: BaT

ที่มา : บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด

ปัญหาหนี้ครัวเรือนก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่สำคัญในประเทศไทย หนี้ครัวเรือนสะท้อนฐานะและความมั่นคงทางการเงินรวมถึงความสามารถในการใช้จ่ายของภาคประชาชน รูปที่ 2 แสดงถึงหนี้ครัวเรือนที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในขณะที่การบริโภคหรือ GDP ลดลง ช่วงสิ้นปี ค.ศ. 2015 หนี้ครัวเรือนของประเทศไทยเท่ากับประมาณ 80% ของ GDP ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับ 5 ปีก่อนหน้าที่ยังอยู่ที่ 60% เท่านั้น ปัญหาครัวเรือนมีหนี้เพิ่มขึ้นแต่การบริโภคกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นมากเท่าที่ควร หมายความว่าประชาชนเริ่มสร้างหนี้เพิ่มขึ้นในขณะที่การบริโภคเท่าเดิม อาจเป็นไปได้ว่าเป็นหนี้ในระบบที่เอาไปคืนหนี้ในระบบแทนหรืออาจเป็นการสร้างหนี้ใหม่ไปจ่ายหนี้เก่าจึงไม่ได้ทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะภาคการเกษตร รายได้เกษตรกรในช่วงตั้งแต่ต้นปี ค.ศ. 2012 ทั้งราคาและปริมาณสินค้าเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้การบริโภคโดยเฉพาะในต่างจังหวัดได้รับผลกระทบ สิ่งตามมาคือ เมื่อเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเอารายได้ที่เพิ่มขึ้นไปใช้จ่ายได้แต่ต้องเอาไปจ่ายคืนหนี้ก่อน ส่งผลให้เศรษฐกิจที่เติบโตกลับไม่ได้หมุนไปเร็วอย่างที่คาด⁸

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกของธนาคารแห่งประเทศไทยจากฐานข้อมูลของบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด หรือ “เครดิตบูโร” พบว่าคนไทยเป็นหนี้เร็วขึ้นและนานขึ้น

⁸ ไทยพับลิก้า. บล.ภัทร อ่านอาการเศรษฐกิจไทยไม่วิกฤตแต่วิ่งไม่ออก- แนะผู้บริโภคธุรกิจรับมือ “Disruptive Technology” ตัดตัวกลางไร้รูปแบบ [ออนไลน์], 25 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา

<https://thaipublica.org/2016/05/phatra-pipat/>

กล่าวคือ คนไทยช่วงอายุปลาย 20 ปี ถึงต้น 30 ปี เป็นกลุ่มที่มีหนี้เพิ่มขึ้นเร็ว จนหนี้อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และระดับหนี้ไม่ลดลงแม้เข้าสู่วัยใกล้เกษียณ ส่วนหนึ่งเพราะที่ผ่านมารายได้ของคนไทยไม่ได้เพิ่มขึ้นมากจากหลากหลายปัจจัย เศรษฐกิจเพิ่งเริ่มฟื้นตัว ภาคการเกษตรที่ผ่านมามีต้องเผชิญปัญหาภัยแล้ง ทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นเร็ว ไม่สามารถลดหนี้ลงได้ ค่ากลาง (Median) ของหนี้ต่อหัวของคนไทย” ปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 150,000 บาท ปรับเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวเมื่อเทียบกับเมื่อ 7 ปีก่อน ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 70,000 บาทต่อคน โดยส่วนนี้ยังไม่รวมหนี้ที่อยู่นอกฐานข้อมูลเครดิตบูโร เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ หนี้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือหนี้นอกระบบ “คนไทยรุ่นใหม่มีหนี้เสียในอัตราที่สูง คนไทยช่วงอายุ 29 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มคนวัยทำงานที่อยู่ในช่วงสร้างฐานะ สร้างครอบครัว มีสัดส่วนหนี้เสียหรือหนี้ค้างชำระเกินกว่า 90 วัน (NPL) ตามข้อมูล คือ มีคนช่วงอายุ 29 ปีมีหนี้เสียมากถึง 1 ใน 5 คนซึ่งมักมีความเครียด กังวล พะวักพะวนเรื่องการหาเงินมาชำระหนี้ ทำให้ไม่สามารถใช้พลังความคิดในการทำงานได้เต็มที่ ไม่สามารถยกระดับศักยภาพของตัวเองได้ ซึ่งนำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันของประเทศ⁹

2.1.2 ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้

ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ (Income Inequality) หมายถึง การที่รายได้รวมของประเทศถูกจัดสรรไปยังประชาชนกลุ่มต่างๆ ในประเทศอย่างไม่เป็นธรรม กล่าวคือ การที่รายได้กระจุกตัวอยู่ที่ประชาชนเพียงบางกลุ่มหรือประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้นซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูง ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการกระจุกตัวของรายได้และทรัพย์สินมากประเทศหนึ่งในเอเชียซึ่งประเทศไทยติดอันดับ 3 ของประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในโลกรองจากรัสเซียและอินเดียซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประเทศไทยเน้นพัฒนาความเจริญแต่ไม่ได้มองถึงการกระจายรายได้และโอกาส กล่าวคือ 10% ของประชากรไทยหรือประมาณ 7 ล้านคน ยังมีชีวิตอยู่ใต้เส้นความยากจน โดยกลุ่มคนที่รวยที่สุด 20% มีส่วนแบ่งรายได้ 56% และมีส่วนแบ่งทรัพย์สิน 70% นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยน้อยกว่าผู้มีรายได้สูงถึง 19 เท่า¹⁰

⁹ GMLive. ธปท. กับการแก้ปัญหา “หนี้ครัวเรือนไทย” [ออนไลน์], 7 พฤศจิกายน 2560. แหล่งที่มา <https://www.gmlive.com/ธปท-กับการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนไทย>

¹⁰ The momentum. ไทยแลนด์ดินแดนแห่งความเหลื่อมล้ำ! เมื่อรายได้การศึกษา โอกาสแม้กระทั่งท้องถนน ก็ไม่เห็นหัวคนจน [ออนไลน์], 3 ตุลาคม 2560. แหล่งที่มา <http://themomentum.co/momentum-feature-thailand-inequality-2016-by-oxfam>

ปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นบ่อเกิดของอีกหลายปัญหาในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ สังคมรวมถึงปัญหาการเมือง ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาเรื้อรังและหากไม่มีการแก้ไขอย่างจริงจัง สังคมไทยจะยังคงมีปัญหานี้ต่อไปในอนาคต สาเหตุของความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมส่วนหนึ่งเกิดจากนโยบายของรัฐแต่นโยบายของรัฐโดยเฉพาะมาตรการทางการคลังก็เป็นหนึ่งในมาตรการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมที่มีประสิทธิภาพหากมีการวางแผนและนำมาใช้อย่างถูกวิธี ประสบการณ์ต่างประเทศบ่งชี้ว่าการลดความเหลื่อมล้ำต้องการความมุ่งมั่นและความยินยอมของสังคมในการจัดระเบียบเศรษฐกิจผ่านนโยบายที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำได้จริง นโยบายที่มีผลต่อความเหลื่อมล้ำมากที่สุด คือ การใช้จ่ายรัฐด้านสวัสดิการและด้านสังคม และนโยบายภาษีซึ่งรัฐบาลไทยทุกยุคสมัยที่ผ่านมาไม่ได้ใช้นโยบายทั้งสองด้านดังกล่าวในการลดความเหลื่อมล้ำมากเท่าที่ควรโดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ระบบภาษีของประเทศไทยยังมีช่วงว่างที่ทำให้คนรวยเสียภาษีน้อยกว่าความสามารถมาก เช่น การขาดภาษีที่เก็บบนฐานทรัพย์สิน การหลีกเลี่ยงภาษีหลายประเภทซึ่งรายได้ภาษีส่วนใหญ่ของรัฐบาลไทยในปัจจุบันมาจากภาษีทางอ้อม ซึ่งก็คือภาษีมูลค่าเพิ่ม รองลงมาคือ ภาษีสรรพสามิตและภาษีศุลกากร ในขณะที่ภาษีทางตรงที่สำคัญที่สุด คือ ภาษีเงินได้นิติบุคคล รองลงมาคือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การศึกษาภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพบว่าการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยเฉพาะค่าลดหย่อนจากการลงทุนในกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีผลให้โครงสร้างอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเปลี่ยนจากอัตราก้าวหน้าเป็นอัตราถดถอย นอกจากนี้ สาเหตุที่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาก่อให้เกิดรายได้ในการจัดเก็บที่ต่ำเนื่องจากประเทศไทยมีสัดส่วนแรงงานนอกระบบที่สูงทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรซึ่งแรงงานนอกระบบมักมีรายได้ที่ต่ำและไม่แน่นอนส่งผลให้ไม่เข้าข่ายต้องเสียภาษี อีกสาเหตุหนึ่งที่สำคัญคือ การกระจายรายได้ในประเทศไทยที่มีความเหลื่อมล้ำสูงส่งผลให้ผู้มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษีมีเป็นจำนวนมาก ขณะที่รายได้จำนวนมากของประเทศกระจุกตัวที่ประชากรกลุ่มน้อยซึ่งมีช่องทางในการวางแผนภาษีทำให้เสียภาษีต่ำ เช่น การลดหย่อน การโยกย้ายฐานเงินได้ให้ไปสู่ฐานการเสียภาษีที่ต่ำ

2.2 ภาษีอากรกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ

การจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์หลายประการซึ่งหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บภาษีคือการใช้มาตรการภาษีเป็นเครื่องมือในการบริหารเศรษฐกิจของประเทศโดยใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น การลดอัตราภาษีเพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน การยกเว้นการจัดเก็บภาษีของธุรกิจเอกชนที่

ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI: Board of Investment) การให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีซึ่งเป็นตัวบรรเทาภาษีในมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศรวมถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย

2.2.1 ความหมาย วัตถุประสงค์และประเภทของตัวบรรเทาภาษี

ตัวบรรเทาภาษี (tax reliefs) หมายถึง วิธีการทุกชนิดที่ทำให้เกิดการลดภาระภาษีเงินได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีและความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ครั้งใหม่และเพื่อประโยชน์ต่อบุคคลหรือกิจกรรมใดโดยเฉพาะ ตัวบรรเทาภาษี ได้แก่ การเครดิตภาษี (tax credits) การยกเว้นภาษี (tax exemptions) การหักต่างๆ (tax deductions) เช่น ค่าลดหย่อนภาษี (tax allowances) และการหักค่าใช้จ่ายต่างๆ (deduction of expenses)

ตัวบรรเทาภาษี แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ตัวบรรเทาภาษีในเชิงโครงสร้าง (structural reliefs) ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้ (expenses of earning income) และค่าลดหย่อนภาษีส่วนบุคคล (personal allowances) ซึ่งตัวบรรเทาภาษีเชิงโครงสร้างนั้นได้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อหักเป็นค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้
- 2) เพื่อสะท้อนถึงวัตถุประสงค์อย่างกว้างๆ ของภาษี เช่น ช่วยให้เกิดความเป็นธรรม

ในการจัดเก็บภาษี ช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ครั้งใหม่ที่เป็นธรรมมากขึ้น หรือช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชน

- 3) เพื่อให้การปฏิบัติตามกฎหมายภาษีหรือการบริหารจัดเก็บภาษีง่ายขึ้น

ประเภทที่ 2 ตัวบรรเทาภาษีที่ไม่ใช่โครงสร้างภาษี (non-structural reliefs) เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “รายจ่ายในทางภาษี” (tax expenditures) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนบุคคลหรือกิจกรรมบางประเภทโดยหมายความรวมถึง การยกเว้นภาษีเงินได้ (tax exemptions) และการหักค่าใช้จ่ายบางอย่างที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้ ออกจากเงินได้พึงประเมินหรือนักวิชาการบางท่านเรียกว่า “การหักค่าลดหย่อนตามรายการ” (itemized deductions) เช่น การหักค่าลดหย่อนสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมให้แก่ธนาคารหรือสถาบันการเงินสำหรับการกู้ยืมเงินเพื่อซื้ออาคารที่อยู่อาศัย การหักค่าลดหย่อนสำหรับค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการจากมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย¹¹

¹¹ จิรศักดิ์ รอดจันทร์, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการและบทวิเคราะห์,” (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2556)

2.2.2 ค่าลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลกับการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้

รัฐบาลสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างประชาชนโดยการจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจด้วยการโยกย้ายทรัพยากรทางเศรษฐกิจจากคนที่ร่ำรวยกว่าไปสู่คนที่ยากจนกว่า รัฐบาลสามารถดำเนินการดังกล่าวได้โดยจัดเก็บภาษีจากผู้มีรายได้สูงในจำนวนและในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำ หลังจากนั้น รัฐบาลจะนำเงินภาษีที่จัดเก็บได้จากคนรวยไปกระจายหรือจัดสรรสู่คนจนผ่านทางค่าใช้จ่ายสาธารณะ กล่าวคือ เพื่อที่จะลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชน ผู้มีความสามารถในการเสียภาษีสูงหรือผู้มีรายได้สูงจะต้องแบกรับภาระภาษีที่สูงหรือจ่ายภาษีในจำนวนและในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้มีรายได้น้อย

รัฐบาลไทยได้ใช้ระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชนโดยให้จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายใต้โครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้า ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้น เงินได้สุทธิเป็นฐานภาษีสำหรับคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาซึ่งเงินได้สุทธิตำหนดได้จากการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของตัวบรรเทาภาษีออกจากเงินได้พึงประเมินของผู้เสียภาษี การใช้โครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้าช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชนเพราะช่วยให้เกิดการจัดเก็บภาษีจากผู้มีรายได้สูงในจำนวนและในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้มีรายได้ต่ำ

นอกเหนือจากการใช้โครงสร้างอัตราภาษีแบบก้าวหน้า การลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชนสามารถเกิดขึ้นได้โดยการใช้ตัวบรรเทาภาษีในเชิงโครงสร้างค่าลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลซึ่งค่าลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างประชาชนได้ ถ้าค่าลดหย่อนภาษีเงินได้ส่วนบุคคลมีลักษณะดังนี้

- 1) กัดกร่อนฐานภาษี ลดเงินได้ที่ต้องเสียภาษี และลดภาระภาษีของผู้มีความสามารถในการเสียภาษีน้อยหรือผู้มีรายได้ต่ำ
- 2) ไม่ได้กัดกร่อนฐานภาษี ไม่ได้ลดเงินได้ที่ต้องเสียภาษีและไม่ได้ลดภาระภาษีของผู้มีความสามารถในการเสียภาษีสูงหรือผู้มีรายได้สูง¹²

2.3 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย (มาตรการช้อปช่วยชาติ)

กระทรวงการคลังนำมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนการใช้จ่ายภายในประเทศ หรือที่เรียกว่า “ช้อปช่วยชาติ” มาใช้กระตุ้นเศรษฐกิจซึ่งมีครั้งแรกในช่วงปลายปี 2558 เป็นเวลา 7 วัน

¹² จิรศักดิ์ รอดจันทร์, “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการและบทวิเคราะห์,” (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2556)

ระหว่างวันที่ 25 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และในปี 2559 เพิ่มจำนวนวันเป็น 18 วันในระหว่างวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 และล่าสุดในปี 2560 เพิ่มจำนวนวันเป็น 23 วันตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม 2560

2.3.1 วัตถุประสงค์ของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย (มาตรการซื้อช่วยชาติ)

รัฐบาลได้ออกมาตรการซื้อช่วยชาติเพื่อต้องการกระตุ้นให้เศรษฐกิจไทยสามารถขับเคลื่อนและเติบโตได้โดยต้องการกระตุ้นให้ประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าและบริการในช่วงเวลาที่กำหนดในการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษี ซึ่งหากการจับจ่ายของประชาชนมีมากขึ้นจะส่งผลให้ค่าดัชนีมวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ภายในประเทศมีภาวะทางเศรษฐกิจที่คล่องตัว ซื้อง่ายขายคล่อง รัฐบาลจึงออกมาตรการนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเพื่อให้เกิดการซื้อขายที่คล่องตัวมากขึ้นโดยการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.3.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยเป็นการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย โดยออกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร หรือเรียกว่า มาตรการซื้อช่วยชาติซึ่งเริ่มครั้งแรกในปี 2558 ในช่วงวันที่ 25 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม และมีอย่างต่อเนื่องในปี 2559 ในช่วงวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 และปี 2560 ในช่วงวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม โดยหลักการมีดังนี้

(1) กำหนดให้มีการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างวันที่ 25 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม 2558 สำหรับมาตรการในปี 2558 วันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 สำหรับมาตรการในปี 2559 และในช่วงวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม 2560 สำหรับมาตรการในปี 2560 ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท

(2) ผู้มีเงินได้ต้องซื้อสินค้าหรือรับบริการและชำระราคาค่าสินค้าหรือค่าบริการในช่วงเวลาดังกล่าวและต้องมีหลักฐานการซื้อสินค้าหรือรับบริการเป็นใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งมีรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้¹³

- 1) คำว่า "ใบกำกับภาษี" ในที่ที่เห็นได้เด่นชัด
- 2) ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ออกใบกำกับภาษี
- 3) ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ
- 4) หมายเลขลำดับของใบกำกับภาษี และหมายเลขลำดับของเล่ม (ถ้ามี)
- 5) ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าของสินค้าหรือของบริการ
- 6) จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่คำนวณจากมูลค่าของสินค้าหรือของบริการ โดยให้แยกออกจากมูลค่าของสินค้าและหรือของบริการให้ชัดเจน
- 7) วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับภาษี
- 8) ข้อความอื่นที่อธิบดีกำหนด เช่น คำว่าเอกสารออกเป็นชุด สำเนาใบกำกับภาษี ฯลฯ

(3) การซื้อสินค้าหรือรับบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องเป็นการซื้อสินค้าเพื่อใช้ในประเทศหรือบริการเพื่อใช้ในประเทศเท่านั้นและต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 แต่สินค้านั้นไม่รวมถึงการซื้อสุรา เบียร์ ไวน์ ยาสูบ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ น้ำมัน ก๊าซสำหรับเติมยานพาหนะและการบริการนั้นไม่รวมถึงการจ่ายค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ การจ่ายค่าที่พักในโรงแรมให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

หมายเหตุ

(1) การซื้อสินค้าหรือค่าบริการในแต่ละครั้งหากมีมูลค่าไม่ถึง 15,000 บาท สามารถนำการซื้อหลายครั้งมารวมกันได้ แต่ใช้สิทธิได้ไม่เกิน 15,000 บาท

(2) การซื้อสินค้าหรือรับบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรา ๓๓ ต้องเป็นการซื้อสินค้าเพื่อใช้ในประเทศหรือบริการเพื่อใช้ในประเทศเท่านั้นและต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 กล่าวคือ สินค้าและบริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

¹³ กรมสรรพากร (2560). "มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2560"

ไม่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี ซึ่งการประกอบกิจการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม มีดังนี้¹⁴

- 1) การขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี
- 2) การขายพืชผลทางการเกษตรภายในราชอาณาจักร เช่น ข้าว ข้าวโพด ปอ มันสำปะหลัง ผักและผลไม้ เป็นต้น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.28/2535ฯ)
- 3) การขายสัตว์ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตภายในราชอาณาจักร เช่น โค กระบือ ไก่หรือเนื้อสัตว์ กุ้ง ปลา เป็นต้น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.29/2535ฯ)
- 4) การขายปุ๋ย
- 5) การขายปลาปน อาหารสัตว์
- 6) การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุงรักษาป้องกัน ทำลายหรือกำจัดศัตรูหรือโรคของพืชและสัตว์
- 7) การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน
- 8) การนำเข้าสินค้าตาม 2) ถึง 7)
- 9) การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- 10) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักรไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำหรือทางอากาศ อย่างไรก็ตาม หากเป็นการให้บริการขนส่งโดยอากาศยาน และการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ ผู้ประกอบการมีสิทธิเลือกเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มได้
- 11) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศทางบกและทางเรือซึ่งมิใช่เรือเดินทะเล
- 12) การให้บริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลทางราชการและเอกชน
- 13) การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์
- 14) การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น
- 15) การให้บริการประกอบโรคศิลปะ การสอบบัญชี การว่าความ
- 16) การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ
- 17) การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรม ในสาขาและลักษณะการประกอบกิจการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี
- 18) การให้บริการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งต้องมีลักษณะการประกอบกิจการตามที่กรมสรรพากรกำหนด คือ ต้องเป็นการวิจัยหรือบริการทางวิชาการสาขา

¹⁴ กรมสรรพากร (2559). “ผู้ประกอบการที่ไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม”

วิทยาศาสตร์และสาขาสังคมศาสตร์ แต่ต้องมีใช่เป็นการกระทำในทางธุรกิจ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือเป็นคณะบุคคลที่มีโชตินิติบุคคล หรือมูลนิธิ

19) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน

20) การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์

21) การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่รวมถึงบริการที่เป็นการพาณิชย์ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นการหารายได้ หรือผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นกิจการสาธารณูปโภคหรือไม่ก็ตาม

22) การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐโดยไม่หักรายจ่าย

23) การขายสินค้าหรือการให้บริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศลภายในประเทศ ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น

24) การขายสินค้า หรือการให้บริการตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการตาม 1) ถึง 7) ดังกล่าว จะเลือกเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มก็ได้

(3) สำหรับมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติในปี 2558 หากมีกรณีจ่ายค่าเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในช่วงวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558 ผู้เสียภาษีสามารถเลือกนำมาหักลดหย่อนเป็นค่าการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศได้ 15,000 บาท หรือ ค่าซื้อสินค้าหรือบริการในประเทศได้ 15,000 บาทแต่จะหักทั้งสองรายการไม่ได้เนื่องจากในปี 2558 รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศเช่นเดียวกัน

(4) สำหรับมาตรการในปี 2559 กรณีจ่ายค่าที่พักโรงแรมหรือจ่ายค่าบริการนำเที่ยวระหว่างวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 ไม่สามารถใช้สิทธิหักลดหย่อนตามมาตรการนี้ได้เนื่องจากการจ่ายค่าบริการนั้นไม่รวมถึงการจ่ายค่าที่พักโรงแรมและค่าบริการนำเที่ยวโดยผู้เสียภาษีสามารถนำค่าที่พักโรงแรมและค่าบริการนำเที่ยวไปหักลดหย่อนได้ตามมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวตามกฎกระทรวงฉบับที่ 316 และ 322 ที่รัฐบาลได้ออกในปี 2559

ตารางที่ 1 รายการสินค้าและบริการที่สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึงปี 2560¹⁵

ประเภทค่าใช้จ่าย	สิทธิลดหย่อน			หมายเหตุ
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	
ค่าซื้อสินค้าจากร้านสะดวกซื้อหรือจากห้างสรรพสินค้า	ได้	ได้	ได้	ไม่รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่
ค่าอาหารและเครื่องดื่มในร้านอาหาร หรือในโรงแรม	ได้	ได้	ได้	หากร้านอาหารจด VAT สามารถนำมาหักลดหย่อนได้แต่ไม่รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่
ค่าซื้ออุปกรณ์ตกแต่งรถ อะไหล่รถ	ได้	ได้	ได้	
ค่าซ่อมรถ	ได้	ได้	ได้	ต้องเป็นการซ่อมและชำระค่าบริการในช่วงเวลาที่กำหนดในมาตรการและซ่อมแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดในมาตรการซื้อช่วยชาติจึงสามารถนำมาหักลดหย่อนได้
ค่านวดหน้า สปา	ได้	ได้	ได้	
ซื้อสินค้าในร้าน duty free	ได้	ได้	ได้	เฉพาะสินค้าที่เสีย VAT ไม่รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่
ค่ารักษาพยาบาล ค่าทำศัลยกรรม	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	การให้บริการของสถานพยาบาลได้รับยกเว้น VAT
ค่าซื้อทองคำแท่ง	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	ทองคำแท่งได้รับการยกเว้น VAT

¹⁵ กรมสรรพากร (2560). “มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึงปี 2560”

ประเภทค่าใช้จ่าย	สิทธิลดหย่อน			หมายเหตุ
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	
ค่าซื้อทองรูปพรรณ	ได้	ได้	ได้	ได้เฉพาะค่ากำเหน็จทองรูปพรรณเสีย VAT เฉพาะค่ากำเหน็จ
ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	เนื่องจากเป็นการชำระค่าสินค้าและบริการของเดือนก่อน
ค่าน้ำมันรถ ก๊าซสำหรับเติมยานพาหนะ	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	
ค่าที่พักโรงแรมในประเทศ	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	สำหรับปี 2559 ไม่สามารถหักลดหย่อนได้ตามมาตรการนี้ แต่สามารถนำไปหักลดหย่อนได้ตามมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว (กฎกระทรวงฉบับที่ 316 และ 322)
ซื้อทัวร์ในประเทศ	ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	ได้สิทธิเฉพาะปี 2558 หากเป็นการซื้อและใช้ท่องเที่ยว ช่วงวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558 สามารถนำมาหักลดหย่อนได้
ค่าซื้อแพคเกจทัวร์ไปต่างประเทศ	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	
ค่าตัวเครื่องบินในประเทศ	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	ค่าขนส่งในประเทศ ได้รับยกเว้น VAT หากผู้ประกอบการได้จดทะเบียนเป็น

ประเภทค่าใช้จ่าย	สิทธิลดหย่อน			หมายเหตุ
	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	
				ผู้ประกอบการจดทะเบียน VAT ผู้ซื้อสามารถนำค่าตัวเครื่องบินมาหักเป็นค่าลดหย่อนตามมาตรการนี้ได้
ค่าตัวเครื่องบินไปต่างประเทศ	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	
ซื้อประกันชีวิต ประกันรถยนต์	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้เนื่องจากเป็นการให้บริการประกันซึ่งคุ้มครองนอกเหนือจากระยะเวลาที่กำหนดในมาตรการ
ค่าซื้อเนื้อหมู ไก่ ปลา	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	เป็นสินค้าที่ได้รับยกเว้น VAT
ซื้อหนังสือ นิตยสาร ตำราเรียน	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	เป็นสินค้าที่ได้รับยกเว้น VAT
ซื้อบัตรเพื่อแลกบริการ	ได้	ได้	ได้	ต้องซื้อบัตรเพื่อแลกบริการและนำบัตรนั้นไปใช้รับบริการในระหว่างเวลาที่กำหนดในมาตรการจึงสามารถนำมาหักลดหย่อนได้
ซื้อบัตรของขวัญของห้างสรรพสินค้า (Gift Voucher)	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้	ไม่ได้เนื่องจากบัตรของขวัญไม่เสีย VAT

จากการศึกษาประเภทค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรการข้อปช่วยชาติตามตารางที่ 1 ซึ่งแสดงรายการสินค้าและบริการที่สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึงปี 2560 นั้น ผู้เขียนจึงสรุปความแตกต่างของเงื่อนไขต่างๆ ในมาตรการข้อปช่วยชาติตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560 ตามตารางที่แสดงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปความแตกต่างของเงื่อนไขต่างๆ ในมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560¹⁶

เงื่อนไข	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
ระยะเวลาของมาตรการ	25 ถึง 31 ธันวาคม 2558	14 ถึง 31 ธันวาคม 2559	11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม 2560
ค่าซื้อตั๋วในประเทศ	หากซื้อตั๋วและใช้ท่องเที่ยวในช่วงวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558 สามารถนำมาหักลดหย่อนได้	ไม่สามารถหักลดหย่อนได้ตามมาตรการนี้แต่สามารถนำไปหักลดหย่อนได้ตามมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว (กฎกระทรวงฉบับที่ 316 และ 322)	ไม่ได้

สิ่งที่แตกต่างในมาตรการซื้อช่วยชาติที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560 คือช่วงระยะเวลาของมาตรการดังกล่าวโดยปี 2558 มาตรการมีขึ้นในวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคมเป็นระยะเวลา 7 วัน ปี 2559 มาตรการมีขึ้นในวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคมขยายระยะเวลาเพิ่มเป็น 18 วันและล่าสุดในปี 2560 รัฐบาลได้ออกมาตรการนี้เร็วขึ้นเป็นวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคมและขยายระยะเวลาเพิ่มอีกเป็นเวลา 23 วัน จากข้อมูลในตารางที่ 1 ที่แสดงรายการสินค้าและบริการที่สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึงปี 2560 จะเห็นได้ว่าสำหรับเงื่อนไขประเภทค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปี 2558 ถึงปี 2560 ตามมาตรการดังกล่าวจะมีลักษณะเหมือนกันยกเว้นค่าซื้อตั๋วในประเทศซึ่งตามมาตรการในปี 2558 หากซื้อและใช้ท่องเที่ยวช่วงวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558 สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ ในปี 2559 ไม่สามารถหักลดหย่อนได้ตามมาตรการนี้แต่สามารถนำไปหักลดหย่อนได้ตามมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 316 และ 322 เนื่องจากในปี 2558 และปี 2559 รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในไทย แต่ในปี 2560 รัฐบาลไม่ได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในไทยเพิ่มเติมมา ค่าซื้อตั๋วในประเทศจึงหักลดหย่อนไม่ได้ในปี 2560

ค่าลดหย่อนภาษีนั่นไม่ใช่เงินคืนภาษีที่ประชาชนจะได้กลับมาเป็นตัวเงินแต่เป็นในลักษณะค่าลดหย่อนภาษีซึ่งผู้เสียภาษีจะต้องกรอกตัวเลขรายได้รวมทั้งปีในระบบแล้วหักออกด้วยค่าใช้จ่ายและ

¹⁶ จัดทำโดยผู้เขียน

ค่าลดหย่อนภาษีต่างๆ ตามเงื่อนไขจนได้ตัวเลขรายได้ที่เหลือแล้วจึงนำมาคำนวณภาษีว่าอยู่ในฐานภาษีระดับใด หากยอดรวมที่นำส่งภาษีต่อกรมสรรพากรแต่ละเดือนเกินกว่าที่คำนวณได้จึงจะได้รับเงินคืนภาษี แต่หากน้อยกว่าต้องจ่ายเงินเพิ่ม กล่าวคือ มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติส่งผลให้สามารถนำค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการจากผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักลดหย่อนได้เท่าจำนวนที่จ่ายจริงตามฐานรายได้ของตนเองสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาทและจะประหยัดภาระภาษีที่ต้องจ่าย 750 ถึง 5,250 บาทเท่านั้นไม่ใช่ 15,000 บาท หากเปรียบเทียบกับโครงการซื้อช่วยเหลือชาติปีล่าสุดคือปี 2560 ที่ผ่านมาระหว่างวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม 2560 จะสามารถคำนวณการประหยัดภาษีจากค่าลดหย่อน 15,000 บาทได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 การคำนวณการประหยัดภาษีจากค่าลดหย่อนตามมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติปี 2560 ตามฐานรายได้สุทธิต่อปี (บาท)¹⁷

รายได้สุทธิต่อปี (บาท)	ฐานภาษี	ประหยัดภาษีสูงสุด (บาท)
ไม่เกิน 150,000	ยกเว้นภาษี	ไม่ได้รับประโยชน์จากมาตรการนี้
150,001-300,000	5%	750
300,001-500,000	10%	1,500
500,001-750,000	15%	2,250
750,001-1,000,000	20%	3,000
1,000,001-2,000,000	25%	3,750
2,000,001-5,000,000	30%	4,500
5,000,001 ขึ้นไป	35%	5,250

2.3.3 ปัญหาของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย

เมื่อพิจารณามาตรการซื้อช่วยเหลือชาติตลอด 3 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2558 ถึงปี 2560 จากข้อมูลในตารางที่ 4 ซึ่งแสดงช่วงเวลาและรายได้ภาษีที่รัฐสูญเสีย หน่วยล้านบาทและอัตราการกระตุ้นเศรษฐกิจ พบว่ารัฐบาลสูญเสียรายได้ภาษีราว 6.4 พันล้านบาทเพื่อแลกกับการกระตุ้นกำลังซื้อช่วงปลายปีซึ่งกรมสรรพากรออกมาตรการนี้ส่วนหนึ่งเพื่อลดภาระภาษีของผู้เสียภาษี โดยกลุ่มเอกชนที่จะ

¹⁷ Kapook. ซื้อช่วยเหลือชาติ 2560 ดีแค่ไหน 11 พ.ย. - 3 ธ.ค. ซื้อของลดหย่อนภาษีไม่เกิน 15,000 [ออนไลน์], 3 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://money.kapook.com/view182694.html>

ได้รับผลประโยชน์หลักจากมาตรการนี้ คือ กลุ่มค้าปลีก กลุ่ม Supplier สินค้า ร้านอาหารและธุรกิจบริการต่างๆ

ตารางที่ 4 ช่วงเวลาและรายได้ภาษีที่รัฐสูญเสีย (ล้านบาท) และอัตราการกระตุ้นเศรษฐกิจ¹⁸

ช่วงเวลา	รัฐสูญเสียรายได้ (ล้านบาท)	คาดช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ (%)
ครั้งแรกเมื่อ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558	1,200	0.2
ครั้งที่ 2 เมื่อ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559	3,200	0.2
ครั้งที่ 3 เมื่อ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม 2560	2,000	0.05
รวม	6,400	

มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีจากประชาชนชาวไทย แต่เมื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงมาตรการดังกล่าวพบว่ามาตรการซื้อช่วยเหลือชาติมีปัญหา ดังต่อไปนี้

(1) ส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัว

จากการศึกษาถึงวัตถุประสงค์ของมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติที่รัฐบาลดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปี 2558 ถึงปี 2559 เนื่องจากประเทศไทยมีปัญหาเศรษฐกิจฟื้นตัวช้าโดยขยายตัวต่ำกว่าร้อยละ 3 ในปี 2558 และขยายตัวร้อยละ 3.2 ในปี 2559 รัฐบาลจึงออกมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติเพื่อต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ในปี 2560 นี้เศรษฐกิจฟื้นตัวดีกว่า 2 ปีที่ผ่านมาแต่สถานการณ์เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่ธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและกลุ่มคนที่มีรายได้ไม่มากนักทั้งคนฐานรากและคนชั้นกลางลงมายังมีรายได้ไม่เต็มที่ กล่าวคือ มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติค่อนข้างให้ผลจำกัดทั้งในแง่ผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำของรายได้ ในแง่ผู้ซื้อ กลุ่มคนที่มีรายได้สูงหรือฐานภาษีสูงจะได้เครดิตภาษีคืนมากกว่ากลุ่มคนที่มีฐานภาษีต่ำ ในแง่ผู้ขายมีข้อจำกัดคือผู้ขายต้องเป็นธุรกิจที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ขายจึงมักเป็นธุรกิจที่มีรายได้สูง สอดคล้องกับแนวโน้มการซื้อของของผู้บริโภคที่เลือกใช้จ่ายใช้สอยตามห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เคยระบุว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยยังมีความรุนแรง โดยคนรวย 0.1% หรือ 65,000 คนจากประชากรทั้งหมด 65 ล้านคน มีเงินฝากเท่ากับ 49% ของเงินฝากทั้งระบบ ยิ่งไปกว่านั้น มูลค่าทรัพย์สินโดยรวมของมหาเศรษฐีไทย 50 ครอบครัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 16% เมื่อนำมูลค่าทรัพย์สินของมหาเศรษฐีทั้ง 50 คนไป

¹⁸ บีบีซีไทย. ซื้อช่วยเหลือชาติ: บทสะท้อน สศช. ช่วยคนรวย? [ออนไลน์], 7 มกราคม 2561. แหล่งที่มา

เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (จีดีพี) ในปี 2559 พบว่ามีสัดส่วนถึง 30% ของจีดีพี สัดส่วนนี้มีท่าทีจะลดลงแต่กลับเพิ่มสูงขึ้นตลอดตั้งแต่แสดงข้อมูลในตารางที่ 5 โดยเทียบทรัพย์สิน 50 มหาเศรษฐีไทยกับจีดีพี (หน่วย : ล้านบาท)¹⁹

ตารางที่ 5 เทียบทรัพย์สิน 50 มหาเศรษฐีไทย กับจีดีพี (หน่วย : ล้านบาท)²⁰

ปีที่ประกาศ	ทรัพย์สิน 50 มหาเศรษฐีไทย (ล้านบาท)	ปี	จีดีพีไทย (ล้านบาท)	สัดส่วน
2560	4,323,900	2559	14,360,630	30.10%
2559	3,725,575	2558	13,537,490	27.52%
2558	3,676,225	2557	13,132,240	27.99%
2557	3,388,175	2556	12,901,490	26.26%

ที่มา : บีบีซีไทย

(2) ประชาชนชะลอการใช้จ่ายและการบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นภาพลวงตาในระยะเวลายาว

หากมองในภาพใหญ่ของประเทศมาตรการนี้อาจไม่ได้กระตุ้นเศรษฐกิจอย่างที่คิดเนื่องจากส่งผลกระทบต่อภาษีหรือรายได้ของประเทศที่หายไป (ภาษาเศรษฐศาสตร์เรียกว่า “Tax Expenditure หรือ รายจ่ายภาษี”) ช่วงตลอดปีที่ผ่านมา รัฐบาลออกมาตรการลดหย่อนภาษีค่อนข้างดี ปัญหาที่เกิดขึ้นคือเงินที่ควรจะได้จากการเก็บภาษีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในเรื่องอื่นขาดหายไปและมาตรการดังกล่าวไม่มีการศึกษาว่ารายได้ภาษีที่หายไปหากเอาไปใช้ในเรื่องอื่นจะได้ประโยชน์มากกว่าหรือไม่ ยิ่งไปกว่านั้นกระบวนการในการออกมาตรการข้อบ่งชี้ช่วยชาติเป็นการอนุมัติโดยไม่ได้ผ่านการพิจารณาจากฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งกระบวนการออกงบประมาณโดยปกติต้องผ่านการอนุมัติจากรัฐสภาและมีการตรวจสอบจากภาคประชาชน

การใช้มาตรการลดหย่อนภาษีของรัฐที่ถี่เกินไปแทนที่จะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจจากการบริโภค อาจส่งผลในทางกลับกันเนื่องจากการบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นภาพลวงตาในระยะเวลายาว ประชาชนอาจชะลอการใช้จ่ายเนื่องจากคาดการณ์ได้ว่าอีกไม่นานรัฐบาลจะปล่อยมาตรการนี้ออกมาในช่วงปลายปี ประชาชนจึงเผื่อรอจะจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าในช่วงเวลานั้น ภาพการบริโภคที่เกิดขึ้น

¹⁹ บีบีซีไทย, ยิ่งนานยิ่งถ่าง ช่องว่างทางรายได้ ปัญหาใหญ่ที่รอ คสช. แก้ [ออนไลน์], 15 มกราคม 2561.

แหล่งที่มา <http://www.bbc.com/thai/thailand-40317663>

²⁰ อ้างแล้ว, เซงอรรถที่ 18

จึงอาจเป็นแค่ shift consumption หรือบางคนเอาเงินอนาคตของปีหน้ามาใช้ก่อน ซึ่งเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินจำนวนเต็มที่จะนำออกมาใช้อยู่แล้ว แต่ถูกโยกย้ายช่วงเวลาในการใช้ การบริโภคอาจจะเพิ่มขึ้นมาระดับหนึ่งแต่จะเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ พอหมดช่วงเวลาที่กำหนดในมาตรการ การบริโภคก็จะลดลงจากปกติ ดังนั้นมูลค่าการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นไม่ได้หมายความว่าเป็นการบริโภคใหม่ที่เกิดขึ้น โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทยทำการสำรวจพบว่ากว่าร้อยละ 40 ของผู้ที่จะใช้สิทธิจากมาตรการดังกล่าว มีแผนที่จะใช้จ่ายอยู่แล้วในช่วงเทศกาลปีใหม่เพียงแต่อาจวางแผนเลื่อนวันในการซื้อสินค้าให้เร็วขึ้นในช่วงที่ออกมาตราการเพื่อต้องการใช้สิทธิลดหย่อนภาษีโดยเฉพาะการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าที่มีขนาดใหญ่และมีมูลค่าต่อชิ้นสูง ผลการสำรวจดังกล่าวสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของผู้บริโภคหลายคนที่ตัดสินใจซื้อสินค้าเพราะต้องการได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีพร้อมกับโปรโมชั่นส่วนลดจากร้านค้า²¹

(3) กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

มาตรการดังกล่าวอาจส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมใช้จ่ายเกินตัวและกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น แม้จำนวนเงิน 15,000 บาทที่ให้สิทธิในการลดหย่อนภาษีสำหรับค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการจะเป็นจำนวนที่ไม่สูงมากนัก แต่อีกด้านหนึ่งเป็นการส่งเสริมต่อพฤติกรรมใช้จ่ายทำให้คนขาดความรับผิดชอบ ซึ่งกลุ่มผู้บริโภคแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ คนรวย คนชนชั้นกลางและคนที่มียาได้น้อย คนชนชั้นกลางบางกลุ่มที่ไม่ได้รวยแต่มีพฤติกรรมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อาจก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่เกินความสามารถและเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเป็นหนี้เกินตัว จากข้อมูลตารางที่ 1 แสดงรายการสินค้าและบริการที่สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษี ตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2558 ถึง 2560 เห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายบางประเภทเข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ เช่น อาบอบนวด นวดสปา สินค้าประเภท luxury goods หรือสินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งไม่มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจโดยสินค้าประเภท luxury goods มักเป็นสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ เม็ดเงินภาษีที่ใช้ไปก็จะมีประโยชน์น้อยมากในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายบางประเภทไม่เข้าเงื่อนไขลดหย่อนภาษี เช่น ค่าซื้อหนังสือ การกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยโดยที่ค่าใช้จ่ายบางประเภทที่ไม่จำเป็นและไม่มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้นั้นอาจก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่เกินความสามารถสำหรับคนชนชั้นกลางบางกลุ่มได้

สำหรับมาตรการซื้อของขวัญชาติในปีแรกในช่วงวันที่ 25 ถึง 31 ธันวาคม 2558 ยอดใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตของไทยพาณิชย์เพิ่มขึ้น 20% เมื่อเทียบกับ 7 วันสุดท้ายของปี 2557 และยอดใช้จ่ายในวันที่ 31 ธันวาคม 2558 มียอดใช้จ่ายเพิ่มขึ้นสูงถึง 40% เมื่อเทียบกับวันที่ 31 ธันวาคม 2557 โดย

²¹ ปีซีไทย. ซื้อของขวัญชาติ: บทสะท้อน คสช. ช่วยคนรวย? [ออนไลน์], 7 มกราคม 2561. แหล่งที่มา

สินค้าที่ผู้ถือบัตรใช้มากที่สุดคือ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้ามียอดเพิ่มขึ้น 60% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน หมวดเครื่องประดับมียอดใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 20% ในขณะที่ยอดซื้อปิ้งในห้างสรรพสินค้าเพิ่มขึ้น 10% ซึ่งช่วงเวลาซื้อช่วยชาติ ยอดใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมากกระจุกตัวในวันสุดท้ายของปี ทำให้ยอดใช้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้นถึง 40% เมื่อเทียบกับวันสุดท้ายของปี 2557 แสดงให้เห็นว่าคนกลัวเสียสิทธิแต่ยังตัดสินใจซื้ออะไรไม่ได้จึงเลือกซื้อของชิ้นใหญ่ๆ เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ทำให้ยอดใช้จ่ายในหมวดดังกล่าวเพิ่มขึ้น 45% เมื่อเทียบกับวันที่ 31 ธันวาคม 2557²²

สำหรับปี 2559 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้รายงานการให้บริการบัตรเครดิตของระบบในสิ้นเดือนธันวาคม ปี 2559 พบว่าการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตโดยรวมเพิ่มขึ้น 42,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 28.53% เมื่อเทียบกับเดือนพฤศจิกายน ปี 2559 ที่ยอดการใช้จ่าย 147,000 ล้านบาท เป็น 190,000 ล้านบาทซึ่งเป็นผลจากมาตรการซื้อช่วยชาติที่สามารถนำยอดการซื้อสินค้าไปลดหย่อนภาษีประกอบกับเป็นเทศกาลส่งท้ายปีเก่าที่มีการจับจ่ายใช้สอยสูงเพื่อซื้อของขวัญ เลี้ยงฉลองและท่องเที่ยวตามฤดูกาล ทั้งนี้ประเภทการใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายในประเทศ 162,000 ล้านบาท ส่วนการใช้จ่ายในต่างประเทศอยู่ที่ 10,700 ล้านบาทและการเบิกเงินสดล่วงหน้าผ่านบัตร 17,700 ล้านบาทซึ่งหลักๆ มาจากบัตรที่ออกโดยธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญโดยล่าสุดสิ้นเดือนธันวาคม 2559 ทั้งระบบมีบัตรเครดิตอยู่ที่ 23.15 ล้านใบ มียอดสินเชื่อคงค้างรวม 358,000 ล้านบาทซึ่งในจำนวนนี้มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) รวม 10,400 ล้านบาท²³

ในปี 2560 โครงการซื้อช่วยชาติส่งผลให้ยอดใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเพิ่มขึ้น 5% โดยหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอาหารมีอัตราการซื้อเพิ่มขึ้นมากเนื่องจากผู้ถือบัตรต้องการนำไปเสร็จไปลดหย่อนภาษี ในขณะที่ยอดการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตเคทีซี (ธนาคารกรุงไทย) เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20-30 โดยหมวดที่มีการใช้จ่ายสูงสุด คือ หมวดประกัน ท่องเที่ยวและเติมน้ำมัน²⁴ จะเห็นได้ว่ามาตรการซื้อช่วยชาติในปี 2558 ถึงปี 2560 ส่งผลให้การจับจ่ายใช้สอยของประชาชนเพิ่มมากขึ้นโดยยอดการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมีอัตราการใช้ที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงโครงการซื้อช่วยชาติซึ่งอาจเกิดจากการที่ประชาชนใช้จ่ายโดยไม่จำเป็นต้อง หากประชาชนบางคนกลัวเสียสิทธิแต่ยังตัดสินใจซื้ออะไรไม่ได้

²² ไทยรัฐ. “ซื้อช่วยชาติต้นยอดบัตรเครดิต” [ออนไลน์], 18 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://www.thairath.co.th/content/558571>

²³ ไทยรัฐ (2560). “ซื้อช่วยชาติต้นยอดบัตรเครดิตพุ่ง” [ออนไลน์], 24 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://www.thairath.co.th/content/857866>

²⁴ MGR ONLINE. “ซื้อช่วยชาติ หนุนยอดบัตรเครดิตโตร้อยละ 20-30” [ออนไลน์], 31 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://mgronline.com/stockmarket/detail/9600000118327>

2.4 มาตรการทางภาษีอื่นๆ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทย

ในประเทศไทยมีมาตรการทางภาษีอื่นๆ นอกจากมาตรการช้อปช่วยชาติที่รัฐบาลได้นำมาใช้เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยหรือสินค้าโอท็อป มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทย แต่มาตรการเหล่านี้ไม่ได้นำมาใช้ในลักษณะต่อเนื่องทุกปีเหมือนอย่างเช่นมาตรการช้อปช่วยชาติ อย่างไรก็ตาม มาตรการเหล่านี้ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตในลักษณะกระจายตัวมากกว่าจะเติบโตแบบกระจุกตัวดังเช่นมาตรการช้อปช่วยชาติ

2.4.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยหรือสินค้าโอท็อป

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือเรียกอย่างย่อว่า โอท็อป (OTOP) เป็นโครงการกระตุ้นธุรกิจประกอบการท้องถิ่น ซึ่งมีที่มาจากแนวคิด One Village One Product ของเมืองโอฮิตะ ประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambon One Product) มีมูลค่าทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงรวมกว่า 100,000 ล้านบาทต่อปี โดยมีประเภทสินค้าจำนวนกว่า 80,000 รายการ และมีส่วนในการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในระดับฐานราก มาตรการนี้จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ในภาพรวมต่อเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านการใช้จ่ายของประชาชนในการซื้อผลิตภัณฑ์โอท็อปและกระจายรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นและชุมชนซึ่งเป็นเศรษฐกิจระดับฐานรากที่มีห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการแรงงาน วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากยิ่งขึ้น

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559 มีมติเห็นชอบหลักการมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าโอท็อปเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ผ่านการใช้จ่ายของประชาชนในการซื้อผลิตภัณฑ์โอท็อปและกระจายรายได้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นและชุมชนซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยให้สิทธิผู้มีเงินได้ที่ได้ซื้อสินค้าโอท็อปจากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 สามารถนำหลักฐานใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปจากเงินค่าซื้อสินค้าโอท็อปมาหักลดหย่อนในการคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาทโดยสินค้านี้จะต้องเป็นสินค้าที่ลงทะเบียนจากกรมการพัฒนาชุมชนโดยมีเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้

(1) ผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

1) ผู้ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต้องเป็นผู้มีเงินได้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแต่ไม่รวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีเขินิติบุคคล

2) ต้องเป็นการซื้อสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (สินค้าโอท็อป) ซึ่งได้ลงทะเบียนกับกรมการพัฒนาชุมชนแล้วโดยซื้อจากผู้ขายที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

3) สินค้าโอท็อปดังกล่าวจะต้องเป็นสินค้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 เท่านั้นส่วนสินค้าโอท็อปที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 หรือที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจะไม่ได้รับสิทธินำมาหักลดหย่อน

(2) หลักฐานในการหักลดหย่อน

1) ต้องได้รับใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากรจากผู้ขาย

2) กรณีรายการสินค้าในใบกำกับภาษีมีทั้งรายการสินค้าโอท็อปและรายการสินค้าอื่นรวมอยู่ด้วยกัน ในส่วนที่เป็นสินค้าโอท็อป ผู้ขายจะต้องระบุข้อความในใบกำกับภาษีไว้ในแต่ละรายการสินค้านั้นว่าเป็นสินค้าโอท็อป หรือจัดทำเครื่องหมายแสดงในแต่ละรายการสินค้าที่เป็นสินค้าโอท็อปโดยมีข้อความในใบกำกับภาษีว่าเครื่องหมายดังกล่าวหมายถึงสินค้าโอท็อป

3) กรณีสินค้าทุกรายการในใบกำกับภาษีเป็นสินค้าโอท็อปทั้งหมด ผู้ขายอาจประทับตราวาง ที่มีชื่อผู้ขายและมีข้อความว่า “สินค้าทุกรายการเป็นสินค้าโอท็อป” โดยไม่ต้องระบุในแต่ละรายการสินค้าก็ได้

4) ข้อความที่แสดงว่าเป็นสินค้าโอท็อป เช่น “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์” “OTOP” “โอท็อป” หรือ “One Tambon One Product” เป็นต้น²⁵

2.4.2 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทย

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีขึ้นครั้งแรกในปี 2557 โดยให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 305 ซึ่งออก ณ วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2557 สำหรับปี 2557 ระหว่างวันที่ 16 ถึง 31 ธันวาคม 2557 และปี 2558 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2558 โดยต้องมีหลักฐาน คือ ใบเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีสำหรับค่าบริการนำเที่ยวภายในประเทศ หรือค่าที่พักโรงแรมภายในประเทศ ที่ผู้เสียภาษีต้องเรียกขอจากผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ หรือผู้ประกอบการโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยเอกสารดังกล่าวต้องระบุ ชื่อ - นามสกุลของผู้มีเงินได้ที่จะใช้สิทธิหักลดหย่อน จำนวนเงิน และวัน เดือน ปี ในใบเสร็จหรือใบกำกับภาษีให้ชัดเจน ทั้งนี้ สามารถนำมาใช้ลดหย่อนในการคำนวณภาษีได้ตามจำนวนเงินที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน

²⁵ ข้าราชการกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 95/2559. “มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทย (OTOP Extravaganza)

15,000 บาทต่อปี โดยใบเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีที่ลงวันที่ระหว่างวันที่ 16 ถึง 31 ธันวาคม 2557 จะสามารถใช้ลดหย่อนในการคำนวณภาษีของปีภาษี 2557 ที่จะยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2558 แต่หากเป็นใบเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีที่ลงวันที่ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2558 จะต้องนำไปใช้ลดหย่อนของปีภาษี 2558 ที่เป็นการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภายในวันที่ 31 มีนาคม 2559²⁶

ในปี 2559 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบออกกฎกระทรวงฉบับที่ 316 (พ.ศ.2559) ค่าลดหย่อนท่องเที่ยวไทยตลอดทั้งปี 2559 จำนวน 15,000 บาท สำหรับค่าบริการท่องเที่ยวและค่าที่พักโรงแรมในประเทศไทยที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึง 31 ธันวาคม 2559 โดยจ่ายให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์หรือที่ได้จ่ายเป็นค่าที่พักในโรงแรมให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศโดยต้องมีหลักฐาน คือ ใบเสร็จรับเงินหรือใบกำกับภาษีเช่นเดียวกับมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 305 (พ.ศ. 2557)²⁷ นอกจากนี้ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 322 (พ.ศ.2559) ได้เพิ่มค่าลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอีกจำนวน 15,000 บาทภายใต้เงื่อนไขเดียวกันสำหรับค่าบริการหรือค่าที่พักที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม ถึง 31 ธันวาคม 2559 โดยเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 322 เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 316 นั้นต้องไม่เกิน 30,000 บาท²⁸

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวดังกล่าวต้องการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศไทยให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศและให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง สำหรับปี 2560 รัฐบาลไม่ได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทย สำหรับปี 2561 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองรอง 55 จังหวัดตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึง 31 ธันวาคม 2561 โดยประชาชนสามารถนำค่าใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวในเมืองรองมาเป็นค่าลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริงแต่สูงสุดไม่เกิน 15,000 บาทเช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร โดยไม่จำเป็นต้องพักเฉพาะโรงแรมที่จดทะเบียนตามกฎหมายเท่านั้นแต่เป็นรีสอร์ท โฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดได้

²⁶ กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 305 (พ.ศ.2557)

²⁷ กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 316 (พ.ศ.2559)

²⁸ กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 322 (พ.ศ.2559)

สำหรับ 55 จังหวัดเมืองรองที่ได้รับการลดหย่อนภาษี มีดังนี้

(1) ภาคเหนือ 16 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พิชณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สุโขทัย ลำพูน อุตรดิตถ์ ลำปาง แม่ฮ่องสอน พิจิตร แพร่ น่าน กำแพงเพชร อุทัยธานี พะเยา

(2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 18 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี อุบลราชธานี หนองคาย เลย มุกดาหาร บุกรัมย์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ สกลนคร นครพนม ร้อยเอ็ด มหาสารคาม บึงกาฬ กาฬสินธุ์ ยโสธร หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ

(3) ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก 12 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี สุพรรณบุรี นครนายก สระแก้ว ตราด จันทบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม ปราจีนบุรี ชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี

(4) ภาคใต้ 9 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สตูล ชุมพร ระนอง นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

ส่วน 22 จังหวัดที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการท่องเที่ยว ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 6 จังหวัด คือ นครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทราและปทุมธานี รวมทั้งจังหวัดที่มีผู้เยี่ยมชมเยือนสูงสุด 15 จังหวัดแรกของไทย ได้แก่ ชลบุรี ภูเก็ต เชียงใหม่ นครราชสีมา กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา ระยอง สงขลา เพชรบุรี กระบี่ สุราษฎร์ธานี ประจวบคีรีขันธ์ ขอนแก่น พังงาและสระบุรี

สำหรับค่าใช้จ่ายที่สามารถหักลดหย่อนทางภาษีได้ มีดังนี้

(1) ค่าที่พักในจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองที่จ่ายให้กับโรงแรม หรือโฮมสเตย์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยตามที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

(2) ค่าบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวรอง

(3) ค่าบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวรอง ร่วมกับจังหวัดที่ไม่ใช่จังหวัดท่องเที่ยวรอง ตามเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

(4) ค่าซื้อแพคเกจทัวร์ท่องเที่ยว โดยมีค่าตัวเครื่องบิน ค่าที่พัก ค่าเช่าเรือ ค่าเช่ารถ ค่าอากาศ ค่าเข้าชมการแสดง ค่าดำน้ำ ฯลฯ ที่รวมอยู่ในแพคเกจทัวร์

สำหรับใบเสร็จที่นำมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ สามารถใช้ได้ทั้งใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ และใบเสร็จรับเงิน โดยระบุชื่อผู้มีเงินได้ที่ได้จ่ายเงิน จำนวนเงิน วัน เดือน ปีที่จ่ายเงิน ทั้งนี้ ใบเสร็จรับเงินที่ไม่มีชื่อลูกค้า หรือชื่อลูกค้าไม่ตรงกับชื่อผู้มีเงินได้ที่ได้จ่ายเงิน ไม่ระบุจำนวนเงิน และวันเดือนปีที่จ่ายเงิน จะไม่นำไปเป็นหลักฐานลดหย่อนภาษีไม่ได้²⁹

²⁹ MGR ONLINE. “เก็บใบเสร็จไว้เลย! เผย 55 จังหวัด “เมืองรอง” เที่ยวแล้วลดหย่อนภาษีได้ ตลอดปี 2561” [ออนไลน์], 18 กุมภาพันธ์ 2561. แหล่งที่มา <https://mgronline.com/online/section/detail/9600000130152>

บทที่ 3

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีการนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่มาตรการทางภาษีที่ใช้เป็นไปในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปโดยการจัดเก็บภาษี คือ มาตรการที่รัฐใช้ในการจัดหางบประมาณมาเพื่อใช้ในการบริหารประเทศ นอกจากนี้การจัดเก็บภาษียังสามารถนำมาใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจในรูปของมาตรการทางภาษีต่างๆ ซึ่งรวมถึงการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น ในประเทศไทยมีมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี หรือที่เรียกว่า มาตรการช้อปช่วยชาติซึ่งรัฐบาลได้นำมาใช้เป็นแนวทางการในการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทย ผู้เขียนได้ศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในต่างประเทศโดยเลือกศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซเนื่องจากมีการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีสำหรับค่าซื้อสินค้าและบริการคล้ายคลึงกับมาตรการช้อปช่วยชาติของประเทศไทยแต่เงื่อนไขในการใช้สิทธิลดหย่อนทางภาษีรวมถึงสินค้าและบริการที่เข้าเกณฑ์นำมาหักลดหย่อนทางภาษีและระยะเวลาของมาตรการทางภาษีมักมีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะกล่าวในบทถัดไป

3.1 สภาพเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและมาตรการทางภาษีที่ใช้กระตุ้นเศรษฐกิจ

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีประวัติทางเศรษฐกิจที่ดีที่สุดในเอเชียโดยมีค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เติบโตขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.5 ต่อปีเป็นเวลาเกือบ 50 ปี ระบบเศรษฐกิจแต่เดิมได้รับการขับเคลื่อนด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่และการขยายตัวในภาควิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว การพาณิชย์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ปัจจุบันมาเลเซียเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (รองจากประเทศอินโดนีเซียและประเทศไทย)³⁰ ประเทศมาเลเซียมีมาตรการทางภาษีที่ใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ได้แก่ การใช้ภาษีสินค้าและบริการ (Goods and Services Tax : GST) รวมถึงมีการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานที่เรียกว่า “Lifestyle Tax

³⁰ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. “ประเทศมาเลเซีย” [ออนไลน์], 24 กุมภาพันธ์ 2561. แหล่งที่มา

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B9%80%E0%B8%8B%E0%B8%B5%E0%B8%A2>

Relief” เพื่อต้องการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นซึ่งสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน

3.1.1 สภาวะเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย

มาเลเซียมีการกำหนดแนวทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความเจริญเติบโตของประเทศไปพร้อมกับการแก้ปัญหาสังคมและการเมืองโดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ปัญหาทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาเลเซีย ได้แก่ การว่างงานและความยากจน โดยเฉพาะกลุ่มชาวมลายูในชนบท หลังจากได้รับเอกราชในปี ค.ศ. 1957 เศรษฐกิจของมาเลเซียก็เติบโตขึ้นและเริ่มเปลี่ยนจากการทำดีบุกกับยางพาราเป็นหลักไปเป็นการทำอุตสาหกรรมที่หลากหลายและทันสมัยมากขึ้น ขณะเดียวกันยังมีปัญหาใหญ่ที่คุกคามเศรษฐกิจคือ ปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ รัฐบาลจึงคิดนโยบายเศรษฐกิจใหม่ (New Economic Policy : NEP) ออกมาแก้ปัญหา

มาเลเซียถือเป็นประเทศที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจตัวอย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยบวกสำคัญที่ส่งผลให้เศรษฐกิจมาเลเซียมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ การลงทุนของภาคเอกชนที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การผลักดันโครงการต่างๆ โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ (Mega Projects) ภายใต้นโยบายการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ (Economic Transformation Program: ETP) ของรัฐบาล ซึ่งมีเป้าหมายของการนำประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีรายได้สูงภายในปี 2563 เศรษฐกิจมาเลเซียมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปีอย่างต่อเนื่องภายใต้นโยบาย ETP (Economic Transformation Program) โดยตั้งเป้าหมายระดับรายได้ของประชากรเพิ่มขึ้นจาก ระดับ 6,700 เหรียญสหรัฐฯต่อคนต่อปี เป็น 15,000 เหรียญสหรัฐฯต่อคนต่อปี โดยรัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาให้ภาคการค้าบริการเป็นรากฐานสำคัญของเศรษฐกิจของประเทศ โดยการเปิดเสรีภาคบริการให้แก่บริษัทต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเทศ รวมถึงการมีภาคการเงินและระบบการธนาคารของมาเลเซียที่มีเสถียรภาพและมีพื้นฐานที่³¹

มาเลเซียเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของไทยในอาเซียนและอันดับ 5 ของโลก อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2558 ประมาณร้อยละ 4.7 ลดลงจากร้อยละ 6 ในปี 2557 สาเหตุหลักมาจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากกว่าร้อยละ 30 ของรายรับทั้งหมดของรัฐบาลมาเลเซียมาจากการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ประกอบกับการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญและความไม่แน่นอนทางการการเมืองที่เกิดขึ้น ส่งผลให้ค่าเงินริงกิตอ่อนค่าลงอย่างมาก สำหรับปี 2559 การเติบโตทางเศรษฐกิจของมาเลเซียจะมีอัตราการขยายตัวลดลงอีกเล็กน้อยที่ร้อยละ 4.5 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจมาเลเซียฉบับที่ 11 (ปี 2559-2563)

³¹ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. “โอกาสการลงทุนในมาเลเซีย” [ออนไลน์], 1 มีนาคม 2561. แหล่งที่มา http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=5170&filename=index

ซึ่งเป็นแผน 5 ปีสุดท้ายก่อนบรรลุเป้าหมายการยกสถานะเป็นประเทศพัฒนาแล้วในปี 2563 มาเลเซียกำหนดให้ภาคบริการเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจก่อสร้าง โดยจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเมืองสำคัญของประเทศ 4 เมือง คือ กัวลาลัมเปอร์ ยะโฮร์บาห์รู กูชิง และโกตากินะบะลู ด้วยการก่อสร้างที่พักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย-ปานกลาง การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้เพียงพอและการเชื่อมโยงระบบขนส่งต่างๆ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท นอกจากนี้ จะส่งเสริมธุรกิจการเงินการธนาคาร (โดยเฉพาะ Islamic finance) น้ำมันและก๊าซ ไอซีที สุขภาพ การศึกษา บริการวิชาชีพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอุตสาหกรรมฮาลาล ทั้งนี้ แผนพัฒนาฉบับใหม่ได้ให้ความสำคัญกับคนทุกภาคส่วนในสังคมให้สามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลจะลงทุนด้านการพัฒนาความสามารถพิเศษและทักษะ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาองค์ความรู้แก่ประชาชน และสนับสนุนการเจริญเติบโตของ SMEs แผนพัฒนาฉบับใหม่ของมาเลเซียเน้นพยายามจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากน้ำมันและก๊าซลงและเน้นการพัฒนาคน³²

เศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียในปี 2560 คาดการณ์ว่าจะเติบโตร้อยละ 5.8 โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจมาเลเซียขับเคลื่อนไปข้างหน้ามาจากอุปสงค์ภายในประเทศที่มีความแข็งแกร่ง การปรับปรุงทักษะด้านแรงงานที่ดีขึ้น ค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น ความต้องการสินค้าที่ผลิตจากมาเลเซีย รวมถึงการลงทุนของภาครัฐและเอกชนที่เพิ่มมากขึ้น³³

3.1.2 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศมาเลเซีย (Lifestyle Tax Relief)

จากการศึกษากฎหมายของประเทศมาเลเซีย Law of Malaysia Act 785 (Finance Act 2017) พบว่าประเทศมาเลเซียไม่ได้มีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีโดยการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากค่าซื้อสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่มีมาตรการทางภาษีในลักษณะอื่นที่ช่วยกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจโดยประเทศมาเลเซียมีการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานที่เรียกว่า “Lifestyle Tax Relief”

“Lifestyle Tax Relief” เป็นการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐาน วัตถุประสงค์ในการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเพื่อต้องการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นและกระตุ้นเศรษฐกิจ นอกจากนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนให้

³² กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. “ประเทศมาเลเซีย”

³³ ธนาคารกรุงเทพ. “คาดเศรษฐกิจมาเลเซียเติบโตร้อยละ 5.8 ในปี 2017” [ออนไลน์], 20 ธันวาคม 2560. แหล่งที่มา <https://www.bangkokbanksme.com/article/19798>

ประชาชนมีนิสัยที่รักการอ่านและฝึกฝนการออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน โดย “Lifestyle Tax Relief” มีเงื่อนไขดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 6 ซึ่งได้แสดงประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยประชาชนในประเทศมาเลเซียสามารถใช้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายซื้อสินค้าประเภทหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ (ยกเว้นที่ถูกห้าม) ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ค่าซื้ออุปกรณ์การกีฬาสำหรับกิจกรรมกีฬาใดๆ ก็ตามภายใต้ Sport Development Act 1997 (ไม่รวมจักรยานสองล้อที่ติดเครื่องยนต์) และค่าสมาชิกฟิตเนสซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้นรวมถึงค่าใช้จ่ายที่จ่ายสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร รวมถึงค่าจ่ายบิลรายเดือนสำหรับค่าอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนเงินรวมทั้งหมดไม่เกิน RM 2,500 หรือเท่ากับ 20,000 บาทโดยประมาณต่อปี ค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้สามารถนำมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในแต่ละปีภาษีโดยการหักจากรายได้ทั้งปีเหลือเป็นรายได้สุทธิที่จะนำไปคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อไป³⁴

ตารางที่ 6 ประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Lifestyle Tax Relief) ปี 2560³⁵

ประเภทที่	ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน หน่วย (RM)
1	ค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ (ยกเว้นที่ถูกห้าม) สำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร	2,500
2	ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร	
3	ค่าซื้ออุปกรณ์การกีฬาสำหรับกิจกรรมกีฬาใดๆ ก็ตามภายใต้ Sport Development Act 1997 (ไม่รวมจักรยานสองล้อที่ติดเครื่องยนต์) และค่าสมาชิกฟิตเนสสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร	
4	ค่าจ่ายบิลรายเดือนสำหรับค่าอินเทอร์เน็ต	

โดยในปี 2560 ประเทศมาเลเซียได้ปรับปรุงสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เรียกว่า Lifestyle Tax Relief โดยเป็นการนำสิทธิลดหย่อนของค่าใช้จ่ายหลายรายการในปี 2559 มารวมเป็นรายการลดหย่อนรวมรายการเดียวในปี 2560 ซึ่งข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 7 โดยเป็นการ

³⁴ Route to Financial Freedom. “What is lifestyle tax relief?” [ออนไลน์], 10 ธันวาคม 2560.

แหล่งที่มา <http://route2finfree.blogspot.com/2017/03/what-is-lifestyle-tax-relief.html>

³⁵ อ้างแล้ว, เชิงอรรถที่ 33

เปรียบเทียบประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงินหน่วย RM ที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา Lifestyle Tax Relief ของประเทศมาเลเซียสำหรับปี 2559 และปี 2560 เป็นต้นไป

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบประเภทค่าใช้จ่ายและจำนวนเงิน (หน่วย RM) ที่ให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา Lifestyle Tax Relief ของปี 2559 และปี 2560³⁶

ประเภทค่าใช้จ่าย	ปี 2559 ³⁷	ปี 2560 เป็นต้นไป ³⁸
ค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีนและสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ	ไม่เกิน RM 1,000 (ทุกปี)	ไม่เกิน RM 2,500 (ทุกปี) เพิ่มเติมค่าหนังสือพิมพ์
ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล	ไม่เกิน RM 3,000 (ทุก 3 ปี)	โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ค่า อินเทอร์เน็ตและค่าสมาชิก ฟิตเนส
ค่าซื้ออุปกรณ์กีฬาสำหรับ กิจกรรมทางการกีฬา	ไม่เกิน RM 300 (ทุกปี)	
จำนวนรวมที่ลดหย่อนได้สูงสุด	ไม่เกิน RM 6,900 ตลอด 3 ปี	ไม่เกิน RM 7,500 ตลอด 3 ปี

จากข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 7 ข้างต้น สิทธิลดหย่อนของ Lifestyle Tax Relief ในปี 2560 มีความยืดหยุ่นมากขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2559 โดยได้รวมประเภทค่าใช้จ่ายใหม่ๆ ได้แก่ ค่าซื้อหนังสือพิมพ์ ค่าโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตและค่าอินเทอร์เน็ต และได้ขยายกลุ่มของผู้เสียภาษีที่จะได้รับสิทธิประโยชน์จากสิทธิลดหย่อนนี้ สำหรับปี 2559 และก่อนหน้าปีดังกล่าวเฉพาะประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนประมาณ RM 3,800 ขึ้นไปหรือ 30,000 บาทโดยประมาณซึ่งเป็นรายได้ที่เพียงพอที่จะใช้สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อน RM 1,300 หรือ RM 4,300 แต่สำหรับปี 2560 เป็นต้นไป Lifestyle Tax Relief ได้รวมประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนเป็นจำนวน RM 3,600 ขึ้นไปหรือประมาณ 29,000 บาทที่จะได้สิทธิประโยชน์จากสิทธิลดหย่อนดังกล่าว

3.2 สภาพเศรษฐกิจและมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศกรีซ

กรีซเป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มประเทศ อียู (EU) หรือยูโรโซน (Euro Zone) และเป็นประเทศที่มีปัญหาหนี้สาธารณะอย่างรุนแรงมาตั้งแต่ปี 2552 ปัจจุบันกรีซมีหนี้ประมาณ 320,000 ล้านยูโร หรือประมาณร้อยละ 177.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product:

³⁶ จัดทำโดยผู้เขียน

³⁷ RinggitPlus. "Malaysia Personal Income Tax Guide 2017" [ออนไลน์], 11 มกราคม 2561. แหล่งที่มา <https://ringgitplus.com/en/blog/Personal-Finance-News/Malaysia-Personal-Income-Tax-Guide-2017.html>

³⁸ อ่างแล้ว, เจริญธรรมที่ 33

GDP)³⁹ ปัจจุบันประเทศกรีซจึงมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ

3.2.1 วิฤตเศรษฐกิจในประเทศกรีซ

วิฤตเศรษฐกิจในประเทศกรีซเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2552 โดยสาเหตุหลักมีที่มาจาก การขาดวินัยทางการเงินของผู้บริหารประเทศในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารเงินคลังภายในประกอบกับภาวะถดถอยทางการเงินของกระแสเศรษฐกิจโลกในขณะนั้นทำให้งบประมาณภาครัฐขาดดุลถึงร้อยละ 14.5 และยังมีหนี้สาธารณะขึ้นสูงถึงร้อยละ 113 ของ GDP ซึ่งยังไม่รวมรายจ่ายต่อปีจำนวนมาก กรีซได้ขอรับความช่วยเหลือจากกลุ่มทรอยกา (Troika) ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมาธิการยุโรป (EC) ธนาคารกลางยุโรป (ECB) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) โดยแลกกับมาตรการรัดเข็มขัด ได้แก่ การปรับลดค่าใช้จ่าย การยกเลิกการจ้างงาน การตัดสวัสดิการต่างๆ ของข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ การเลื่อนการจ่ายเงินบำนาญ หรือการลดบริการสาธารณะต่างๆ ให้กับประชาชนทั่วไป ข้อบังคับต่างๆ เหล่านี้ทำให้เศรษฐกิจของกรีซเกิดการหดตัวลงอย่างรุนแรง ประชาชนได้รับความเดือนร้อนและไม่พอใจรัฐบาลเป็นอย่างมาก

ปัญหานี้สินของกรีซกลับมาตั้งเครียดเมื่อกรีซเผชิญปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างหนักจนต้องขอเลื่อนชำระหนี้กับ IMF โดยกรีซขอรวมชำระหนี้เป็นก้อนเดียวจำนวน 1,600 ล้านยูโรภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 (เดิมกรีซมีกำหนดชำระหนี้ให้กับ IMF จำนวน 305 ล้านยูโรในวันที่ 5 มิถุนายน 312 ล้านยูโร ในวันที่ 12 มิถุนายน 573 ล้านยูโรในวันที่ 16 มิถุนายน และ 343 ล้านยูโรในวันที่ 19 มิถุนายน 2558) อย่างไรก็ตาม ปัญหานี้สินของกรีซยังเป็นปัญหาสำคัญหลังการเจรจาระหว่างกรีซกับกลุ่มเจ้าหนี้ Troika ซึ่งยังไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องเงื่อนไขการปฏิรูปเศรษฐกิจของกรีซได้ จึงส่งผลให้กรีซมีความเสี่ยงที่จะผิดนัดชำระหนี้สูงขึ้น กรีซจะต้องชำระหนี้ให้กับ IMF จำนวน 1,600 ล้านยูโรภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 ซึ่งหากกรีซไม่สามารถเจรจาทกลงกับกลุ่มเจ้าหนี้ Troika ได้ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2558 ก็มีความเสี่ยงที่กรีซจะผิดนัดชำระหนี้ ต้องออกจากยูโรโซน และประสบกับภาวะล้มละลาย อย่างไรก็ตาม กรีซยังมีหนี้ก้อนโตที่จะถึงกำหนดชำระในเดือนกรกฎาคม 2558 ประมาณ 6,000 ล้านยูโร (452 ล้านยูโรจ่ายให้กับ IMF/2,000 ล้านยูโรสำหรับพันธบัตรระยะสั้น และ 3,500 ล้านยูโรจ่ายให้กับ ECB) ขณะที่เดือนสิงหาคม 2558 มีกำหนดชำระหนี้ 4,000 ล้านยูโร

สถานการณ์ในขณะนั้น กรีซมีทางเลือกเพียง 2 ทางคือ ยอมรับเงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหนี้ Troika กับปฏิเสธไม่ยอมรับเงื่อนไขดังกล่าว หากกรีซยอมทำตามเงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหนี้ Troika จะทำให้กรีซยังคงอยู่ในยูโรโซนต่อไป แต่กรีซต้องยอมรับการได้รับแรงกดดันจากประชาชนในประเทศ จนอาจทำให้รัฐบาลของนาย Alexis Tsipras ต้องลงจากอำนาจก่อนเวลาอันสมควร แต่ถ้ากรีซปฏิเสธ

³⁹ วิฤตหนี้สินกรีซ : แรงกดดันต่อยุโรป ผลสะท้อนต่อไทย

เงื่อนไขของกลุ่มเจ้าหน้าที่กรีซจะต้องผิมนัดชำระหนี้และต้องออกจากยูโรโซนและกลับมาใช้เงินสกุลดรักมา (Deachma) ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินของกรีซผันผวนมากขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินยูโรและส่งผลกระทบต่อกรีซซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้า

อย่างไรก็ตาม หากกรีซออกจากยูโรโซนคาดว่าจะส่งผลเสียมากกว่า เพราะฐานะทางการเงินที่อ่อนแอ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับต่ำและภาระหนี้สินที่อยู่ในระดับสูงนั้น จะส่งผลให้กรีซอยู่ในภาวะล้มละลายได้ จึงเชื่อว่ากรีซจะยอมรับเงื่อนไขที่กลุ่ม Troika ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รายใหญ่ของกรีซร้องขอเพื่อที่จะอยู่ในยูโรโซนต่อไป แต่อาจจะไม่ยอมรับเงื่อนไขบีบบังคับต่างๆ เนื่องจากได้มีการหาเสียงกับประชาชนไว้แล้วก่อนหน้านี้ ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่เองคงยอมผ่อนคลายนโยบายต่างๆ ให้กรีซบ้างเช่นเดียวกันเพราะถ้าหากกรีซตัดสินใจออกจากยูโรโซน จะทำให้เกิดความสั่นคลอนในแง่ของความเชื่อมั่นที่นานาชาติมีต่อยุโรปและลุกลามไปประเทศอื่นๆ จนอาจเป็นสาเหตุของการล่มสลายของเงินสกุลยูโรที่จะสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจโลกอย่างรุนแรง⁴⁰

3.2.2 มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศกรีซ

ธนาคารกรีซได้เสนอมาตรการเพื่อต่อต้านการหลีกเลี่ยงภาษีจากการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์และจำกัดการใช้เงินสดในระบบเศรษฐกิจรวมถึงการปฏิรูปภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งล้วนเป็นกลยุทธ์ในการผลักดันให้ประเทศกรีซเป็นสังคมไร้เงินสดเร็วขึ้นโดยเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ประเทศกรีซจึงได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจโดยผู้จ่ายภาษีในประเทศกรีซจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเมื่อได้ทำการชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตแทนการใช้เงินสด ชำระเงิน ค่าใช้จ่ายที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ค่าซื้ออาหารและค่าสินค้าจากซูเปอร์มาร์เก็ต ค่าไฟฟ้า ค่าอุปกรณ์ครัวเรือน ค่ารองเท้าหุ้มส้น รองเท้าบูต ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมัน เฟอร์นิเจอร์ ค่าอาหารและเครื่องดื่มในร้านอาหารและโรงแรม สำหรับค่าบริการ ได้แก่ ค่าทำผม ร้านเสริมสวย ค่าเข้าโรงยิมและโรงเรียนสอนเต้น ค่าซ่อมรถ ค่าช่างประปา ค่าช่างไฟ ค่าจิตรกร ค่าช่างไม้ ค่านักกฎหมาย ค่านักบัญชี สำหรับแพทย์และเภสัชกรวิธีปฏิบัติเดียวกันมีผลในปีก่อน

ค่าใช้จ่ายสำหรับใบแจ้งสาธารณูปโภค ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่า ค่าชำระเงินกู้ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายต่อเดือนสำหรับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของครัวเรือนจะไม่ได้รับการอนุมัติในการหักลดหย่อนภาษีรวมถึงค่าธรรมเนียมใช้ถนนและค่ายานพาหนะไม่ได้รับการอนุมัตินำมาหักลดหย่อนภาษีเช่นเดียวกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของประเทศกรีซได้พิจารณาถึงจำนวนเงินที่ผู้จ่ายภาษีซึ่งเป็นพนักงาน ชาวไร่ชาวนาหรือผู้รับเงินบำนาญจะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีจำนวน 1,900 ยูโรถึง 2,100 ยูโร และจะต้องเข้าเงื่อนไขจำนวนการจ่ายเพื่อที่จะได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษี ดังนี้

- (1) 10% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี 10,000 ยูโรขึ้นไป
- (2) 15% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี 10,001 ถึง 30,000 ยูโร

⁴⁰ อ้างแล้ว, เซิงอรรถที่ 38

(3) 20% สำหรับผู้มีรายได้มากกว่า 30,001 ยูโร

นอกจากนี้ สำหรับมาตรการนี้มีการยกเว้นการใช้บัตรเครดิตหรือเดบิตสำหรับผู้สูงวัยที่อายุมากกว่า 70 ปี รวมถึงผู้อยู่อาศัยที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและผู้พิการ

สำหรับมาตรการนี้ ผู้จ่ายภาษีไม่จำเป็นต้องเก็บใบเสร็จรับเงินเมื่อทำการซื้อของและจ่ายเงิน⁴¹

⁴¹ Keep Talking Greece. "Greece Bans Cash : Tax-allowance possible only through payments via plastic money". [ออนไลน์], 11 มีนาคม 2561. แหล่งที่มา <http://www.keeptalkinggreece.com/2017/01/03/greece-bans-cash-tax-allowance-possible-only-through-payments-via-plastic-money/>

บทที่ 4

แนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงิน ได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

จากการศึกษาถึงประเด็นปัญหาของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยและจากการศึกษามาตรการทางภาษีและแนวทางการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศโดยผู้เขียนได้ศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซพบว่ามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทยมีความแตกต่างจากมาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซในประเด็นต่างๆ ผู้เขียนจึงทำการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีของประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและกรีซในประเด็นต่างๆ ซึ่งจะกล่าวต่อไป

4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและกรีซ

ดังที่ได้กล่าวในเบื้องต้น มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยหรือที่เรียกย่อๆ ว่ามาตรการช้อปช่วยชาติเป็นมาตรการที่รัฐบาลนำออกมาใช้ในระยะเวลาสั้นและมีเงื่อนไขในการซื้อสินค้าและบริการที่จำกัดที่จะได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 ในหัวข้อ 2.3.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี สำหรับมาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซเป็นมาตรการระยะยาวและมีเงื่อนไขในการซื้อสินค้าและบริการที่จะได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างจากในประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยกับ มาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ⁴²

ประเด็น	มาตรการทางภาษีใน ประเทศไทย	มาตรการทางภาษีใน ประเทศมาเลเซีย	มาตรการทางภาษีใน ประเทศกรีซ
ระยะเวลาในการ ให้สิทธิลดหย่อน ทางภาษี	ในช่วงปลายปี 2558 ระหว่างวันที่ 25-31 ธันวาคม 2558 และในปี 2559 วันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 และ ล่าสุดในปี 2560 ตั้งแต่ วันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม	ให้ระยะเวลาทั้งปี	ให้ระยะเวลาทั้งปี
เงื่อนไขของผู้ขาย สินค้าและบริการ	ต้องเป็นผู้ประกอบการที่ จดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม	ไม่ได้จำกัดเพียง ผู้ประกอบการที่จด ทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	ไม่ได้จำกัดเพียง ผู้ประกอบการที่จด ทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม
เงื่อนไขของผู้ซื้อ สินค้าและบริการ	สามารถชำระค่าซื้อ สินค้าและบริการเป็น เงินสดหรือบัตรเครดิต	สามารถชำระค่าซื้อ สินค้าและบริการเป็น เงินสดหรือบัตรเครดิต	จำกัดเพียงเมื่อได้ทำ การชำระเงินผ่านบัตร เครดิตหรือบัตรเครดิต แทนการใช้เงินสด ชำระเงิน
ประเภทของสินค้า และบริการที่ได้รับ สิทธิลดหย่อนทาง ภาษี	- ค่าซื้อสินค้าจากร้าน สะดวกซื้อหรือจาก ห้างสรรพสินค้าไม่ รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่ - ค่าอาหารและ เครื่องดื่มในร้านอาหาร หรือในโรงแรมไม่รวมถึง	- ค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์และสิ่ง ตีพิมพ์อื่นๆ (ยกเว้นที่ ถูกห้าม) สำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร - ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บ	- ค่าซื้ออาหารและค่า สินค้าจากซูเปอร์ มาร์เก็ต ค่าไฟฟ้า ค่าอุปกรณ์ครัวเรือน ค่ารองเท้าหุ้มส้น รองเท้าบูต ค่า เสื้อผ้า ค่าน้ำมัน เฟอร์นิเจอร์ ค่าอาหารและ

⁴² จัดทำโดยผู้เขียน

ประเด็น	มาตรการทางภาษีในประเทศไทย	มาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซีย	มาตรการทางภาษีในประเทศกรีซ
	<p>การซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าซื้ออุปกรณ์ตกแต่งรถ อะไหล่รถ - ค่าซ่อมรถ - ค่านวดหน้า สปา - ซื้อสินค้าในร้าน duty free ไม่รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่ - ค่าซื้อทองรูปพรรณ ได้ เฉพาะค่ากำเหน็จเพราะทองรูปพรรณเสีย VAT เฉพาะค่ากำเหน็จ - ซื้อบัตรเพื่อแลกค่าบริการ 	<p>เลิกสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าซื้ออุปกรณ์การกีฬาสำหรับกิจกรรมกีฬาใดๆก็ตามภายใต้ Sport Development Act 1997 (ไม่รวมจักรยานสองล้อที่ติดเครื่องยนต์) และค่าสมาชิกฟิตเนสสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร 	<p>เครื่องตีไม้ ร้านอาหารและโรงแรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าบริการ ได้แก่ ค่าทำผม ร้านเสริมสวย ค่าเข้าโรงยิมและโรงเรียนสอนเต้น ค่าซ่อมรถ ค่าช่างประปา ค่าช่างไฟ ค่าจิตรกร ค่าช่างไม้ ค่านักกฎหมาย ค่านักบัญชี สำหรับแพทย์และเภสัชกร <p>วิธีปฏิบัติเดียวกันมีผลในปีก่อน</p>
สิทธิลดหย่อนทางภาษี	<p>ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ในระหว่างวันที่มาตรการกำหนดไว้ มาหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท</p>	<p>ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์สิ่งตีพิมพ์ ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตค่าอินเทอร์เน็ต ค่าซื้ออุปกรณ์กีฬาและค่าสมาชิกฟิตเนสมาหักลดหย่อนได้ไม่เกิน RM 2,500</p>	<p>ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีจำนวน 1,900 ยูโรถึง 2,100 ยูโร และจะต้องเข้าเงื่อนไขจำนวนการจ่ายเพื่อที่จะได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี 10,000 ยูโรขึ้นไป - 15% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี

ประเด็น	มาตรการทางภาษีใน ประเทศไทย	มาตรการทางภาษีใน ประเทศมาเลเซีย	มาตรการทางภาษีใน ประเทศกรีซ
			10,001 ถึง 30,000 ยูโร - 20% สำหรับผู้มี รายได้มากกว่า 30,001 ยูโร

4.1.1 ระยะเวลาในการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษี

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยและมาตรการทางภาษีในต่างประเทศโดยผู้เขียนเลือกศึกษามาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ พบว่าประเทศไทยให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นระยะเวลาอันสั้น โดยจำกัดเพียงช่วงปลายปีซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจค่อนข้างดีและประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอยมากกว่าปกติเนื่องจากเป็นช่วงใกล้เทศกาลคริสต์มาสรวมถึงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ซึ่งเป็นช่วงที่มีบรรยากาศที่ครึกครื้น ประชาชนมักจะเลือกซื้อของขวัญของใช้กันค่อนข้างมาก เมื่อประเทศไทยให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีที่จำกัดเพียงระยะเวลาไม่กี่วันในช่วงปลายปีส่งผลให้ประชาชนชะลอการใช้จ่ายและการบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นภาพลวงตาในระยะเวลาสั้นเนื่องจากรัฐบาลได้ออกมาตรการช้อปช่วยชาติดีเกินไป ประชาชนอาจชะลอการใช้จ่ายเนื่องจากคาดการณ์ได้ว่าอีกไม่นานรัฐบาลจะปล่อยมาตรการนี้ออกมาในช่วงปลายปี ประชาชนจึงเฝ้ารอจะจับจ่ายใช้สอยซื้อสินค้าในช่วงเวลานั้น มาตรการช้อปช่วยชาติจึงกระตุ้นเศรษฐกิจได้เพียงแค่วะยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น การบริโภคอาจจะเพิ่มขึ้นมาระดับหนึ่งแต่จะเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ พอหมดช่วงเวลาที่กำหนดในมาตรการ การบริโภคก็จะลดลงจากปกติ ในขณะที่มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีทั้งปีซึ่งส่งผลให้ไม่เกิดปัญหาประชาชนชะลอการใช้จ่ายเหมือนกับมาตรการช้อปช่วยชาติของประเทศไทย

4.1.2 เงื่อนไขของผู้ขายและผู้ซื้อสินค้าและบริการ

มาตรการช้อปช่วยชาติของประเทศไทยได้กำหนดเงื่อนไขของผู้ขายสินค้าและบริการต้องเป็นผู้ประกอบการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ซื้อสินค้าและบริการจะสามารถนำค่าซื้อสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เท่านั้นและต้องมีหลักฐานการซื้อสินค้าหรือรับบริการเป็นใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปตามมาตรา 86/4 แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ผู้ซื้อสินค้าและบริการสามารถชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินสดหรือบัตรเครดิต ในขณะที่มาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซไม่ได้กำหนดเงื่อนไขของผู้ขายสินค้าและบริการว่าต้องเป็น

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและสำหรับประเทศมาเลเซีย หลักฐานที่ใช้ในการหักลดหย่อนภาษีคือใบเสร็จ และผู้ซื้อสินค้าและบริการสามารถชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินสดหรือบัตรเครดิตเช่นกัน แต่สำหรับประเทศกรีซนั้นเนื่องจากมาตรการทางภาษีกำหนดให้ผู้ซื้อสินค้าและบริการต้องชำระเงินด้วยบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตเท่านั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นใบเสร็จแต่อย่างใด

4.1.3 ประเภทของสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษี

มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยได้กำหนดประเภทของสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าจากร้านสะดวกซื้อหรือจากห้างสรรพสินค้า ค่าอาหารและเครื่องดื่มในร้านอาหารหรือในโรงแรม ค่าซื้อสินค้าในร้าน duty free ทั้งนี้ไม่รวมถึงการซื้อ สุรา เบียร์ ไวน์ บุหรี่ ค่าซื้ออุปกรณ์ตกแต่งรถ อะไหล่รถ ค่าซ่อมรถ ค่าขนวดหน้า สปา รวมถึงอาบอบนวด ค่าซื้อบัตรเพื่อแลกรับบริการ

ในประเทศมาเลเซียมีการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประเภทหนึ่งซึ่งเรียกว่า “Lifestyle Tax Relief” ซึ่งสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษี ได้แก่ ค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์อื่นๆ (ยกเว้นที่ถูกห้าม) ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ค่าซื้ออุปกรณ์การกีฬาสำหรับกิจกรรมกีฬาใดๆก็ตามภายใต้ Sport Development Act 1997 (ไม่รวมจักรยานสองล้อที่ติดเครื่องยนต์) และค่าสมาชิกฟิตเนส ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวรวมถึงค่าใช้จ่ายสำหรับตัวเอง คู่สมรสหรือบุตร

สำหรับมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศกรีซ สินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษี ได้แก่ ค่าซื้ออาหารและค่าสินค้าจากซูเปอร์มาร์เก็ต ค่าไฟฟ้า ค่าอุปกรณ์ครัวเรือน ค่ารองเท้าหุ้มส้น รองเท้าบูต ค่าเสื้อผ้า ค่าน้ำมัน เฟอร์นิเจอร์ ค่าอาหารและเครื่องดื่มในร้านอาหารและโรงแรม ค่าบริการ ได้แก่ ค่าเข้าร้านทำผม ร้านเสริมสวย ค่าเข้าโรงยิมและโรงเรียนสอนเต้น ค่าซ่อมรถ ค่าช่างประปา ค่าช่างไฟ ค่าจิตรกร ค่าช่างไม้ ค่านักกฎหมาย ค่านักบัญชี สำหรับแพทย์และเภสัชกรวิธีปฏิบัติเดียวกันมีผลในปีก่อน

ความแตกต่างของประเภทของสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษี จากการศึกษา มาตรการทางภาษีของประเทศไทยเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ พบว่าประเภทของสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีของประเทศไทยกับประเทศกรีซมีความคล้ายคลึงกันแต่ประเทศมาเลเซียจะจำกัดแค่ประเภทสินค้าและบริการที่จำเป็นในการดำรงชีวิตหรือเป็นลักษณะค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานเท่านั้น อย่างไรก็ตามมาตรการช้อปช่วยชาติของประเทศไทยให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าอาบอบนวดซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมและอาจขัดกับหลักศีลธรรมอันดีในประเทศไทย ในขณะที่มาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซไม่ได้รวมถึงค่าใช้จ่ายดังกล่าว

4.1.4 สิทธิลดหย่อนทางภาษี

สำหรับมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติในประเทศไทยกำหนดสิทธิลดหย่อนทางภาษีโดยให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการให้แก่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างวันที่มาตรการกำหนดไว้ มาหักลดหย่อนได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ในขณะที่มาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซียกำหนดสิทธิลดหย่อนทางภาษีโดยผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถนำค่าซื้อหนังสือ นิตยสาร แมกกาซีน หนังสือพิมพ์ สิ่งตีพิมพ์ ค่าซื้อคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ตอินเทอร์เน็ต ค่าซื้ออุปกรณ์กีฬาและค่าสมาชิกฟิตเนสมาหักลดหย่อนได้ไม่เกิน RM 2,500 หรือประมาณ 20,000 บาท ในขณะที่มาตรการทางภาษีในประเทศกรีซกำหนดสิทธิลดหย่อนภาษีจำนวน 1,900 ยูโรถึง 2,100 ยูโร หรือประมาณ 80,000 บาทและจะต้องเข้าเงื่อนไขจำนวนการจ่ายเพื่อที่จะได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีดังนี้

- (1) 10% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี 10,000 ยูโรขึ้นไป
- (2) 15% สำหรับผู้มีรายได้ต่อปี 10,001 ถึง 30,000 ยูโร
- (3) 20% สำหรับผู้มีรายได้มากกว่า 30,001 ยูโร

ความแตกต่างของสิทธิลดหย่อนทางภาษีสำหรับมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซีย พบว่าจำนวนเงินค่าซื้อสินค้าและบริการที่ให้สิทธิหักลดหย่อนภาษีมีมูลค่าใกล้เคียงกันเพียงแต่มาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียมีระยะเวลาในการให้สิทธิยาวนานกว่าประเทศไทยโดยให้สิทธิหักลดหย่อนได้ทั้งปี ในขณะที่ประเทศไทยจำกัดแค่ช่วงเวลาไม่กี่วันในช่วงปลายปี ในขณะที่มาตรการทางภาษีของประเทศกรีซให้สิทธิลดหย่อนทางภาษีโดยมีเงื่อนไขในการจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการเป็นขั้นอ้างอิงกับจำนวนรายได้ต่อปี กล่าวคือหากเป็นผู้มีรายได้ต่อปีจำนวน 10,000 ยูโรขึ้นไปต้องมียอดการใช้จ่ายถึง 10% หากเป็นผู้มีรายได้ต่อปี 10,001 ถึง 30,000 ยูโร ต้องมียอดการใช้จ่าย 15% และสำหรับผู้มีรายได้มากกว่า 30,001 ยูโร ต้องมียอดการใช้จ่าย 20% จึงจะได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีจำนวน 1,900 ยูโรถึง 2,100 ยูโร หรือประมาณ 80,000 บาท ในขณะที่มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติของไทยไม่ได้มีการกำหนดยอดการใช้จ่ายอ้างอิงตามลำดับขั้นของจำนวนรายได้ต่อปีเช่นนี้

4.2 แนวทางแก้ไขและปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย

จากประเด็นปัญหาของมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยที่ได้กล่าวไปในบทที่ 2 ภาครัฐควรพิจารณาถึงประเด็นดังกล่าวและกำหนดแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการดังกล่าวให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นเพื่อให้มาตรการดังกล่าวสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้แนวทางปรับปรุงแก้ไข สามารถแบ่งเป็นประเด็นหลักได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 9 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย⁴³

ประเด็นปัญหา	สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขและปรับปรุง
เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัวอันเป็นสาเหตุของปัญหาความเหลื่อมล้ำ	เนื่องจากมาตรการกำหนดเงื่อนไขผู้ขายสินค้าและบริการต้องเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มส่งผลให้ประชาชนนิยมซื้อสินค้าและบริการจากห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่	<p>1. เสนอให้ขยายฐานผู้ขาย รวมถึงการซื้อปิ้งในแหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs รวมถึงกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรองและผู้ขายสินค้าโอท็อปเพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจายตัวมากขึ้นและให้เม็ดเงินสะพัดในต่างจังหวัด เช่น หากซื้อสินค้าเกษตรผ่านกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรอง ให้ออกหลักฐานการซื้อของ เพื่อนำไปลดหย่อนภาษีได้</p> <p>2. เสนอลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกช่องทางโดยเพิ่มเป็นรายการหักลดหย่อนอีกรายการควบคู่ไปกับรายการหักลดหย่อนค่าซื้อสินค้าและบริการจากมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติและให้สิทธิลดหย่อนภาษีทั้งปี</p>

⁴³ จัดทำโดยผู้เขียน

ประเด็นปัญหา	สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขและปรับปรุง
<p>ประชาชนชะลอการใช้จ่ายและการบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นภาพลวงตาในระยะเวลาสั้น</p>	<p>เนื่องจากรัฐบาลออกมาตรการนี้ในช่วงปลายปีเริ่มครั้งแรกปี 2558 และปี 2559 ถึงปี 2560 ยังคงออกมาตรการดังกล่าวในช่วงเวลาเดิม ส่งผลให้ประชาชนอาจชะลอการใช้จ่ายเนื่องจากคาดการณ์ได้ว่าอีกไม่นานรัฐบาลจะปล่อยมาตรการนี้ออกมาในช่วงปลายปี ภาพการบริโภคที่เกิดขึ้นอาจเป็นแค่ shift consumption กล่าวคือถูกโยกย้ายช่วงเวลาในการใช้ ดังนั้น มูลค่าการบริโภคที่เพิ่มขึ้นสูงซึ่งไม่ได้หมายความว่า เป็นการบริโภคที่เกิดขึ้นใหม่</p>	<p>เสนอให้รัฐบาลออกมาตรการเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวช้าและมีความจำเป็นต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจจริงๆ โดยเสนอให้รัฐบาลออกมาตรการโดยการขยายระยะเวลาเป็นการให้สิทธิประชาชนในการซื้อสินค้าและบริการซึ่งสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ทั้งปี เช่นเดียวกับมาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซีย และประเทศกรีซ โดยอาจเริ่มจากการพิจารณาให้สิทธิลดหย่อนภาษีเป็นเวลา 3 หรือ 5 ปีก่อนเพื่อศึกษาและพิจารณาถึงผลลัพธ์ของมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่</p>
<p>กระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น</p>	<p>ค่าใช้จ่ายบางประเภทที่เข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ เช่น อาบอบนวด นวดสปา สินค้าประเภท luxury goods หรือ สินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งไม่มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะสินค้าประเภท luxury goods มักเป็นสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ เม็ดเงินภาษีที่ใช้ไปก็จะมีประโยชน์น้อยมากในการกระตุ้นเศรษฐกิจ</p>	<p>เสนอให้ขยายประเภทสินค้ารวมถึงสินค้าเกษตร สินค้าโอท็อปรวมถึงค่าใช้จ่ายขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกับมาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียที่สามารถนำค่าซื้อหนังสือมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยที่รักการอ่านมากขึ้น</p>

ประเด็นปัญหา	สาเหตุของปัญหา	แนวทางแก้ไขและปรับปรุง
		<p>ในขณะที่ค่าใช้จ่ายบางประเภท ได้แก่ ค่าอาบอบนวด ไม่สมควรให้นำมาหักลดหย่อนภาษีได้เนื่องจากเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมที่อาจขัดต่อหลักศีลธรรมอันดี รวมถึงการนวดหน้า สปา และสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ น้ำหอม เครื่องสำอาง เครื่องหนัง เครื่องประดับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำรงชีวิตและอาจส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่ายเกินตัวได้ สินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีควรเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่าหนังสือ อุปกรณ์กีฬา คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและเครื่องใช้ในครัวเรือน</p>

จากการวิเคราะห์ถึงประเด็นปัญหา สาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยตามตารางข้างต้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขและปรับปรุงมาตรการดังกล่าวโดยสรุปซึ่งแบ่งออกเป็นประเด็นหลัก ดังนี้

4.2.1 การแก้ไขกฎหมายโดยเสนอขยายฐานผู้ขายรวมถึงการซื้อปิ้งในแหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs และเกษตรกรรวมถึงเสนอลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มเติม

จากประเด็นปัญหาที่มาตรการซื้อช่วยชาติส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจุกตัวเนื่องจากมีเงื่อนไขจำกัดว่าผู้ขายต้องเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพราะรัฐบาลเล็งเห็นว่าจะส่งผลให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนนิยมไปซื้อสินค้าและบริการที่ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ จากปัญหาที่เกิดขึ้น ภาครัฐสามารถปรับปรุงกฎหมายดังนี้

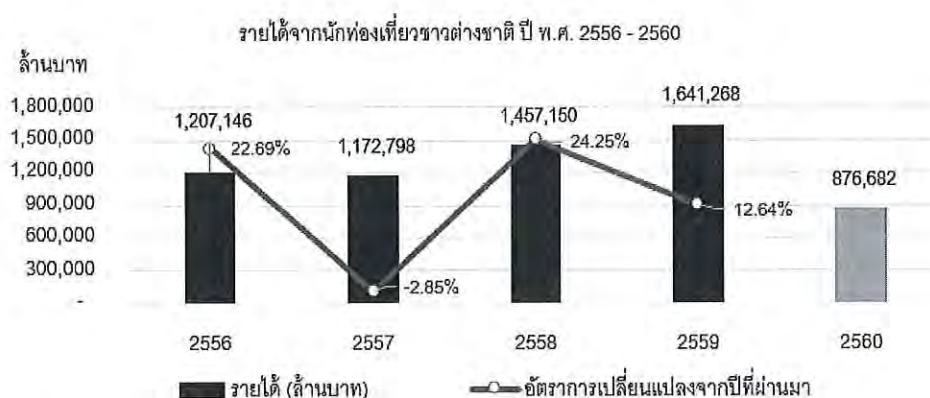
(1) ขยายฐานผู้ขายรวมถึงการซื้อปิ้งในแหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs รวมถึงกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรองและผู้ขายสินค้าโอท็อป เช่น หากซื้อสินค้าเกษตรผ่านกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรอง ให้ออกหลักฐานการซื้อของที่ระบุเลขผู้จำหน่ายลงทะเบียน ชื่อผู้มีเงินได้ที่จ่ายเงินจำนวนเงินและวัน เดือน ปีที่จ่ายเงิน เพื่อนำไปลดหย่อนภาษีได้เนื่องจากสินค้าเกษตรเป็นสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงไม่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีตามมาตรการนี้ ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลเคยออกมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยหรือสินค้าโอท็อปแต่มาตรการดังกล่าวออกมาเป็นระยะเวลาเพียงสั้นๆ ซึ่งมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทยให้สิทธิผู้มีเงินได้ที่ได้ซื้อสินค้าโอท็อปจากผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคมถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 สามารถนำหลักฐานใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปจากเงินค่าซื้อสินค้าโอท็อปมาหักลดหย่อนในการคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท โดยสินค้านี้จะต้องเป็นสินค้าที่ลงทะเบียนจากกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้หากมาตรการซื้อช่วยชาติขยายฐานผู้ขายให้รวมถึงผู้ขายสินค้าเกษตรและสินค้าโอท็อปจะส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจายตัวมากยิ่งขึ้นเนื่องจากภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก ประเทศไทยมีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการทำการเกษตรกรรมรวมทั้งประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก

(2) เสนอลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มเติมเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกช่องทางซึ่งรัฐบาลไม่ได้ออกมาตรการลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวแบบต่อเนื่องเหมือนอย่างเช่นมาตรการซื้อช่วยชาติ การท่องเที่ยวนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นกว่าร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั่วโลก (Gross Domestic Product : GDP)⁴⁴ ซึ่งการกระตุ้นการท่องเที่ยวในไทยจะส่งผลต่อภาพการเติบโตของเศรษฐกิจได้ดีกว่ากระตุ้นการซื้อสินค้าบริการซึ่งมีสินค้าบางประเภทที่ไม่จำเป็นและไม่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยเสนอเพิ่มเติมรายการหักลดหย่อนภาษีจากการท่องเที่ยวเป็นอีกรายการเพิ่มเติมโดย

⁴⁴ กาญจนันภา พงศ์พนรัตน์. วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2560), “ภาพรวมสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวโลก อาเซียนและไทย”

ให้สิทธิลดหย่อนทั้งปีสำหรับค่าที่พัก ค่าบริการนำเที่ยว ค่าซื้อแพคเกจทัวร์ท่องเที่ยวตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 สำหรับประชาชนที่ท่องเที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัดตามที่มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองรอง 55 จังหวัดที่ออกมาในปี 2561 เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวสู่เมืองรองและชุมชน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตแบบกระจายไปสู่ชุมชน ท้องถิ่นและสู่เศรษฐกิจฐานราก

รูปที่ 3 : รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปี พ.ศ. 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560

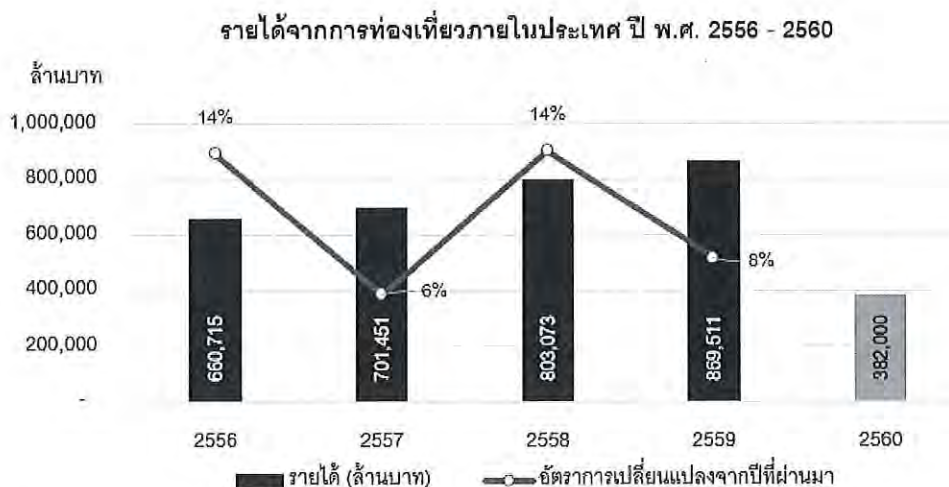

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

จากรูปที่ 3 แสดงรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปี พ.ศ. 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560 พบว่า ประเทศไทยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเติบโตเฉลี่ย (CAGR⁴⁵) จากปี พ.ศ. 2556 ถึง 2559 ในอัตราร้อยละ 13.65 ต่อปี โดยสำหรับช่วงครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. 2560 จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเท่ากับ 876,682 ล้านบาท

⁴⁵ CAGR ย่อมาจาก Compound Annual Growth Rate คือ การวัด%การเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยเฉลี่ยต่อปี

รูปที่ 4 : รายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

จากรูปที่ 4 พบว่าในด้านรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงปี พ.ศ. 2556 ถึง 2559 เติบโตเฉลี่ย (CAGR) ในอัตราร้อยละ 10.75 ต่อปีซึ่งในช่วงครึ่งปีแรกของปี พ.ศ. 2560 จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่ากับ 382,000 ล้านบาท

เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในรูปที่ 3 กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในรูปที่ 4 พบว่ารายได้จากภาคการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2556 ถึงครึ่งปีแรกของปี 2560 มีมากกว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยเกือบ 2 เท่า การออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวจะเป็นการกระตุ้นจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยให้หันมาท่องเที่ยวในไทยแทนการท่องเที่ยวในต่างประเทศได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ จากการศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศกรีซ พบว่าได้กำหนดเงื่อนไขว่าต้องเป็นการชำระเงินของผู้ซื้อด้วยบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตเท่านั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสังคมไร้เงินสดซึ่งหากรัฐบาลจะนำมาปรับใช้ในประเทศไทยจะส่งผลดีในแง่ของการลดการใช้เงินสดและการเพิ่มการใช้ e-payment ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของเศรษฐกิจในการแข่งขันระหว่างประเทศจากการลดต้นทุนที่มาจากธุรกรรมเงินสด และการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นของรัฐบาล โดยการจัดการบริหารเงินสดนั้นมีค่าใช้จ่ายที่ซ่อนอยู่ เช่น ความเสี่ยงต่อการสูญหาย การขนส่ง การผลิต และการจัดเก็บรักษา

4.2.2 การแก้ไขช่วงเวลาและระยะเวลาในการออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทย

สำหรับประเด็นปัญหาที่ประชาชนชะลอการใช้จ่ายและการบริโภคที่เกิดขึ้นเป็นภาพดวงตาในระยะเวลานั้นเนื่องจากรัฐบาลออกมาตรการในช่วงเวลาเดิมๆ ในปี 2558 ที่รัฐบาลได้ออกมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติเป็นปีแรกอาจจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้ดีแต่ในปี 2559 ถึงปี 2560 รัฐบาลยังคงออกมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติในช่วงเวลาเดิมคือช่วงเวลาปลายปีซึ่งโดยปกติช่วงเวลาปลายปีเป็นช่วงที่เศรษฐกิจค่อนข้างดีและประชาชนนิยมออกมาจับจ่ายใช้สอยตามเทศกาล บรรยากาศมีความครึกครื้น และการที่รัฐบาลออกมาตรการค่อนข้างดีทำให้ประชาชนชะลอการใช้จ่ายเพื่อรอช่วงเวลาที่มีรัฐบาลจะปล่อยมาตรการนี้ออกมา จึงส่งผลให้มาตรการซื้อช่วยเหลือชาติไม่สามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้จริง อีกทั้งในปี 2560 เศรษฐกิจยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี จึงอาจยังไม่จำเป็นต้องกระตุ้นเศรษฐกิจแต่อย่างใด

จากการศึกษามาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ พบว่ามีการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งปี ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาจำกัดเพียงสั้นๆ เพื่อแก้ปัญหาประชาชนชะลอการใช้จ่ายและกระตุ้นให้เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องทั้งปีและเติบโตในระยะยาว ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้กับมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติของไทยโดยการให้สิทธิลดหย่อนภาษีทั้งปีโดยอาจเริ่มจากการพิจารณาให้สิทธิลดหย่อนภาษีเป็นเวลา 3 หรือ 5 ปีก่อนเพื่อศึกษาและพิจารณาถึงผลลัพธ์ของมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่

4.2.3 การแก้ไขและเพิ่มประเภทของสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษี

เนื่องจากมาตรการซื้อช่วยเหลือชาติได้กำหนดประเภทของสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ดังที่ได้กล่าวไปในบทที่ 2 ซึ่งสินค้าและบริการบางประเภทกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นอันเป็นสาเหตุของปัญหาหนี้ครัวเรือนระยะยาวในสังคมไทย นอกจากนี้ สินค้าและบริการบางประเภทยังก่อให้เกิดปัญหาประชาชนขาดศีลธรรมอันดีอีกด้วย เช่น การที่รัฐบาลกำหนดให้ค่าอาบอบนวดสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม อาจขัดต่อหลักศีลธรรมอันดี ซึ่งมาตรการของต่างประเทศทั้งประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซไม่มีการให้สิทธิการหักลดหย่อนภาษีสำหรับค่าอาบอบนวดซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมเช่นนี้ ผู้เขียนจึงเสนอให้มาตรการดังกล่าวไม่ควรรวมการให้สิทธิหักลดหย่อนทางภาษีสำหรับค่าอาบอบนวด รวมถึงค่านวดหน้า สปาและสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ น้ำหอม เครื่องสำอาง เครื่องหนัง เครื่องประดับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำรงชีวิตและอาจส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่ายเกินตัวได้ สินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีควรเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่าหนังสือ อุปกรณ์กีฬา คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและเครื่องใช้ในครัวเรือน นอกจากนี้มาตรการนี้ควรให้สิทธิหักลดหย่อนสำหรับผู้ซื้อหนังสือเช่นเดียวกับมาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซีย เนื่องจากเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยที่ใฝ่รู้ รักการอ่านมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นมาตรการนี้ควร

ขยายประเภทของสินค้ารวมถึงสินค้าเกษตร สินค้าโอท็อป เช่น ใครซื้อสินค้าเกษตร ผ่านกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรอง ให้ออกหลักฐานการซื้อของ นำไปลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชน และเปิดช่องทางให้ประชาชนกลุ่มเหล่านี้มีโอกาสในการหารายได้มากขึ้น และจะส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจายตัวมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงปัญหาเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำในประเทศไทยรวมถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยทั้งวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและปัญหาของมาตรการดังกล่าว ผู้เขียนได้ศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีของประเทศไทยกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทยและประเทศกรีซ รวมทั้งผู้เขียนได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงมาตรการดังกล่าว ในบทที่ 5 นี้ ผู้เขียนจะขอสรุปถึงเนื้อหาทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษา วิจัย รวมถึงได้จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ศึกษาค้นคว้าต่อไป

5.1 บทสรุป

ปัจจุบัน ประเทศไทยประสบกับปัญหาเศรษฐกิจเติบโตในระดับต่ำและปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ประเทศไทยกำลังสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันเมื่อเทียบกับประเทศรอบข้าง เนื่องจากไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต (Productivity) รวมถึงคุณภาพของสินค้าและบริการของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทยมีสาเหตุเกิดจากประชากรส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดินและเงินทุน รวมถึงมีการกระจุกตัวของความยากจนและขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมุ่งเน้นพัฒนาความเจริญแต่ไม่ได้มองถึงการกระจายรายได้และโอกาสจึงส่งผลให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางรายได้ตามมา

มาตรการทางภาษีเป็นหนึ่งในเครื่องมือในการบริหารเศรษฐกิจของประเทศโดยใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยโดยออกร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร หรือที่เรียกว่า มาตรการช้อปช่วยชาติซึ่งเริ่มครั้งแรกในปี 2558 ในช่วงวันที่ 25 ธันวาคมถึง 31 ธันวาคม และมีอย่างต่อเนื่องในปี 2559 ในช่วงวันที่ 14 ถึง 31 ธันวาคม 2559 และปี 2560 ในช่วงวันที่ 11 พฤศจิกายน ถึง 3 ธันวาคม

อย่างไรก็ตาม มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยนั้น มีปัญหาถึงความไม่เหมาะสมบางประการ ได้แก่ มาตรการดังกล่าวอาจส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบ

กระจุกตัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ รวมถึงก่อให้เกิดการชะลอการใช้จ่ายและเป็นการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นอันเป็นสาเหตุของปัญหาหนี้ครัวเรือนระยะยาวในสังคมไทยได้

จากการศึกษาพบว่า มาตรการซื้อช่วยชาติมีปัญหาหลัก 3 ประเด็นด้วยกัน ประเด็นแรก มาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจเพียงระยะสั้นเท่านั้นและส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตแบบกระจุกตัวกับธุรกิจขนาดใหญ่ กล่าวคือ มาตรการดังกล่าวมีข้อจำกัดที่ผู้ขายต้องเป็นธุรกิจที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ขายจึงมักเป็นธุรกิจที่มีรายได้สูง สอดคล้องกับแนวโน้มการซื้อของผู้บริโภคที่เลือกใช้จ่ายใช้สอยตามห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ นอกจากนี้ ปัญหาประเด็นที่สอง คือ การออกมาตรการลดหย่อนภาษีของรัฐในช่วงเวลาเดิมๆ ที่เกินไปอาจส่งผลให้ประชาชนชะลอการใช้จ่ายเนื่องจากคาดการณ์ได้ว่าอีกไม่นานรัฐบาลจะปล่อยมาตรการนี้ออกมาในช่วงปลายปี ประชาชนจึงเผื่อใจจะใช้จ่ายใช้สอยซื้อสินค้าในช่วงเวลานั้น ภาพการบริโภคที่เกิดขึ้นจึงอาจเป็นแค่ shift consumption หรือบางคนเอาเงินอนาคตของปีหน้ามาใช้ก่อน การบริโภคอาจจะเพิ่มขึ้นมาระดับหนึ่งแต่จะเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาสั้นๆ พอหมดช่วงเวลาที่กำหนดในมาตรการ การบริโภคก็จะลดลง ดังนั้นมูลค่าการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นไม่ได้หมายความว่า เป็นการบริโภคใหม่ที่เกิดขึ้น ประเด็นสุดท้าย มาตรการดังกล่าวอาจกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายบางประเภทที่เข้าเงื่อนไขสามารถนำมาหักลดหย่อนได้ เช่น ออบบนวด นวดสปา สินค้าประเภท luxury goods หรือสินค้าฟุ่มเฟือย ทั้งที่ค่าใช้จ่ายออบบนวดเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมขัดกับหลักศีลธรรมอันดีในประเทศไทยและสินค้าประเภท luxury goods มักเป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ การกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอยทั้งที่ค่าใช้จ่ายบางประเภทเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและไม่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจแต่สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้นั้นอาจก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่เกินความสามารถสำหรับประชาชนบางกลุ่มได้

ทั้งนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและแนวทางการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ พบว่า ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเติบโตอย่างสม่ำเสมอ มาเลเซียมีการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายชั้นพื้นฐานที่เรียกว่า Lifestyle Tax Relief เพื่อต้องการพัฒนามาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าประเภทหนังสือ คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ค่าซื้ออุปกรณ์การกีฬาและค่าสมาชิกฟิตเนส รวมถึงค่าจ่ายบิลรายเดือนสำหรับค่าอินเทอร์เน็ต ค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้สามารถนำมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในแต่ละปีภาษีได้ทั้งปี สำหรับประเทศกรีซได้ประสบปัญหาเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2552 ประเทศกรีซจึงมีมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้น

เศรษฐกิจโดยการให้สิทธิลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ซื้อสินค้าและบริการที่ชำระเงินโดยใช้บัตรเครดิตหรือบัตรเครดิตแทนการชำระเงินสดชำระเงินโดยการให้สิทธิลดหย่อนทั้งปีเพราะต้องการต่อต้านการหลีกเลี่ยงภาษีจากการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์และจำกัดการชำระเงินสดในระบบเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกช่องทางโดยประเภทค่าใช้จ่ายที่ได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีมักมีลักษณะ คล้ายคลึงกับของประเทศไทย

เมื่อได้ศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยและ มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซ พบว่ามีความแตกต่างกันในบางประการ ได้แก่ ระยะเวลาของมาตรการ เงื่อนไขของผู้ขายและผู้ซื้อสินค้าและบริการ ประเภทของสินค้าและบริการที่ได้รับสิทธิลดหย่อนทางภาษีและสิทธิลดหย่อนทางภาษี ผู้เขียนมีความเห็นว่า ประเทศไทยสามารถนำหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและแนวทางในการปฏิบัติของมาตรการทาง ภาษีในประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซมาประยุกต์ใช้ได้

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยตามร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ...(พ.ศ...) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้น รัษฎากร หรือที่เรียกว่า มาตรการช้อปช่วยชาติควรมีการปรับปรุงแก้ไขในบางประเด็นเพื่อให้ มาตรการดังกล่าวมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สำหรับเงื่อนไขของผู้ขายสินค้าและบริการ ประเด็น แรก มาตรการช้อปช่วยชาติควรขยายฐานผู้ขายรวมถึงการช้อปปิ้งในแหล่งท่องเที่ยวต่างจังหวัดหรือ SMEs รวมถึงกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรองและผู้ขายสินค้าโอท็อป เช่น หากซื้อสินค้าเกษตรผ่าน กลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรอง ให้ออกหลักฐานการซื้อของที่ระบุเลขผู้จำหน่ายลงทะเบียน ชื่อผู้มีเงินได้ ที่ได้จ่ายเงิน จำนวนเงินและวัน เดือน ปีที่จ่ายเงิน เพื่อนำไปลดหย่อนภาษีได้เนื่องจากสินค้าเกษตร เป็นสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงไม่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีตามมาตรการนี้ รวมถึงสินค้าโอท็อปที่เป็นสินค้าที่ลงทะเบียนจากกรมการพัฒนาชุมชน ทั้งนี้หากมาตรการช้อปช่วย ชาติขยายฐานผู้ขายให้รวมถึงผู้ขายสินค้าเกษตรและสินค้าโอท็อปจะส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบ กระจายตัวมากยิ่งขึ้นเนื่องจากภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อประเทศไทย ประเทศไทยมีภูมิ ประเทศที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการทำการเกษตรกรรมรวมทั้งประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบ อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก

ประเด็นที่สอง คือ ควรลดหย่อนภาษีการท่องเที่ยวโดยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศไทย เพิ่มเติมเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกช่องทางซึ่งรัฐบาลไม่ได้ออกมาตรการลดหย่อนภาษีการ ท่องเที่ยวแบบต่อเนื่องเหมือนอย่างเช่นมาตรการช้อปช่วยชาติซึ่งการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญต่อ การพัฒนาเศรษฐกิจโดยรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นกว่าร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศทั่วโลก (Gross Domestic Product : GDP) ซึ่งการกระตุ้นการท่องเที่ยวในไทยจะส่งผลต่อ ภาพการเติบโตของเศรษฐกิจได้ดีกว่ากระตุ้นการซื้อสินค้าบริการซึ่งมีสินค้าบางประเภทที่เป็นสินค้า

นำเข้าซึ่งไม่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยควรเพิ่มเติมรายการหักลดหย่อนภาษีจากการท่องเที่ยวเป็น อีกรายการเพิ่มเติมโดยให้สิทธิลดหย่อนทั้งปีสำหรับค่าที่พัก ค่าบริการนำเที่ยว ค่าซื้อแพคเกจทัวร์ ท่องเที่ยวตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท สำหรับประชาชนที่ท่องเที่ยวเมืองรองเพื่อเพิ่ม จำนวนนักท่องเที่ยวสู่เมืองรองและชุมชน เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตแบบกระจายไปสู่ชุมชน ท้องถิ่นและสู่เศรษฐกิจฐานราก

นอกจากนี้ มาตรการทางภาษีของประเทศกรีซมีเงื่อนไขที่ผู้ซื้อต้องชำระเงินด้วยบัตรเครดิต หรือบัตรเดบิตเท่านั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสังคมไร้เงินสดซึ่งรัฐบาลไทยสามารถนำมาปรับใช้ใน ประเทศไทยได้ซึ่งจะเป็นการส่งผลดีในแง่ของการลดการใช้เงินสดและเพิ่มการใช้ e-payment ช่วย เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของเศรษฐกิจในการแข่งขันระหว่างประเทศจากการลดต้นทุนที่มาจาก อุดหนุนการใช้เงินสด

ในเรื่องระยะเวลาของมาตรการในการให้สิทธิลดหย่อนทางภาษี รัฐบาลควรมีการทบทวน และออกมาตรการเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเข้าและมีความจำเป็นจะต้องกระตุ้นเศรษฐกิจจริงๆ มิใช่ ออก มาตรการมาในลักษณะถาวรและเป็นช่วงปลายปีเช่นเดิม สำหรับมาตรการทางภาษีในประเทศมาเลเซีย และประเทศกรีซมีการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งปี ไม่ได้กำหนดช่วงเวลาจำกัด เพียงสั้นๆ ซึ่งประเทศไทยสามารถนำมาปรับใช้กับมาตรการช่วยเหลือชาติของไทยโดยการให้สิทธิ ลดหย่อนภาษีทั้งปีโดยอาจเริ่มจากการพิจารณาให้สิทธิลดหย่อนภาษีเป็นเวลา 3 หรือ 5 ปีก่อนเพื่อ ศึกษาและพิจารณาถึงผลลัพธ์ของมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่

นอกจากนี้ ในประเด็นเรื่องประเภทของสินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขนำมาหักลดหย่อนภาษี ได้ สินค้าและบริการบางประเภทกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นอันอาจเป็นสาเหตุของปัญหาหนี้ คริวเรือนระยะยาวในสังคมไทย เช่น ค่าנדหน้า สปา สินค้าและบริการบางประเภทยังก่อให้เกิด ปัญหาประชาชนขาดศีลธรรมอันดีอีกด้วย ได้แก่ การที่รัฐบาลกำหนดให้ค่าอาบอบนวดสามารถนำมา หักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม อาจขัดต่อหลักศีลธรรมอันดี ซึ่ง มาตรการของประเทศมาเลเซียและประเทศกรีซไม่มีการให้สิทธิการหักลดหย่อนภาษีสำหรับค่า อาบอบนวดซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม ผู้เขียนจึงเสนอให้มาตรการดังกล่าวไม่ควรรวมการให้สิทธิ หักลดหย่อนทางภาษีสำหรับค่าอาบอบนวด รวมถึงค่าנדหน้า สปาและสินค้าฟุ่มเฟือย ได้แก่ น้ำหอม เครื่องสำอาง เครื่องหนัง เครื่องประดับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการดำรงชีวิตและอาจ ส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่ายเกินตัวได้ สินค้าและบริการที่เข้าเงื่อนไขได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีควรเป็น สิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่าหนังสือ อุปกรณ์กีฬา คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและเครื่องใช้ในครัวเรือน มาตรการนี้ควรให้สิทธิลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ซื้อหนังสือ เช่นเดียวกับมาตรการทางภาษีของประเทศมาเลเซียเนื่องจากการส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยใฝ่รู้

รักการอ่านมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นมาตรการนี้ควรขยายประเภทของสินค้าให้รวมถึงสินค้าเกษตร สินค้าโอท็อป เช่น ใครซื้อสินค้าเกษตร ผ่านกลุ่มเกษตรกรที่ทางการรับรอง ให้ออกหลักฐานการซื้อ ของเพื่อนำไปลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชน และเปิดช่องทาง ให้ประชาชนกลุ่มนี้มีโอกาสในการหารายได้มากขึ้น และจะส่งผลให้เศรษฐกิจฟื้นตัวแบบกระจายตัว มากยิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในเอกัตศึกษาเล่มนี้เป็นการศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการทางภาษีเพื่อ กระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปีในประเทศไทยเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไขปัญหาของมาตรการและให้ การบังคับใช้มาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยมีความเหมาะสมเพียงพอและสามารถ บรรลุวัตถุประสงค์ในการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นที่ควรนำมาปฏิบัติเพิ่มเติม คือ การเก็บข้อมูลศึกษาถึงความจำเป็นในการกระตุ้น เศรษฐกิจโดยการออกมาตรการทางภาษีเช่นนี้รวมถึงผลลัพธ์ของมาตรการซื้อช่วยชาติโดยการศึกษา ถึงต้นทุนของมาตรการรวมถึงการเติบโตของเศรษฐกิจจากมาตรการนี้เพื่อประเมินความคุ้มค่าของ มาตรการ เพื่อที่ภาครัฐจะสามารถประเมินได้ว่ามาตรการบรรลุวัตถุประสงค์ได้จริงหรือไม่

สุดท้ายนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษาลบฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจที่จะ สามารถนำข้อมูลไปศึกษาและต่อยอดต่อไปสำหรับมาตรการทางภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้มาตรการทางภาษีสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจในประเทศไทยได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

- จิรศักดิ์ รอดจันทร์. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการและบทวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. คำสอนวิชา กฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2552.
- ดุษฎีลักษณ์ ตราชูธรรม. หลักกฎหมายภาษีอากร (The Principle of Tax Law). พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : สถาบัน T.Training Center, 2555.
- สมเดช โรจน์คุรีเสถียร และคณะ. การบัญชีภาษีอากร (TAX ACCOUNTING) ฉบับประยุกต์.
กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด, 2557.
- สุเมธ ศิริคุณโชติและคณะ. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2560. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : หจก.
เรือนแก้วการพิมพ์, 2560.

บทความ

- สำนักนโยบายภาษี สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. “มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมสินค้าท้องถิ่นไทย
(OTOP Extravaganza)” ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 95/2559, 13 กรกฎาคม 2559

เอกสารอื่นๆ

- กาญจนาภา พงศ์พนรัตน์. วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, “ภาพรวมสถานการณ์และ
แนวโน้มการพัฒนากการท่องเที่ยวโลก อาเซียนและไทย”: 2560.
- สถานภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย (Thailand) โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลศักยภาพ
อุตสาหกรรมรายสาขาในเขตเศรษฐกิจอาเซียน” กรมโรงงานอุตสาหกรรม ร่วมกับ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีงบประมาณ 2558

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

- กรมสรรพากร. มาตรการภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงปลายปี 2560, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/borkor/tax081160.pdf.
สืบค้น 5 มีนาคม 2561

- กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 305 (พ.ศ.2557), [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.rd.go.th/publish/49940.0.html>. สืบค้น 5 มีนาคม 2561
- กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 316 (พ.ศ.2559), [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/mr316.pdf. สืบค้น 7 มีนาคม 2561.
- กรมสรรพากร. กฎกระทรวงฉบับที่ 322 (พ.ศ.2559), [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/kormor/newlaw/mr322.pdf. สืบค้น 7 มีนาคม 2561.
- ข่าวสด. นักวิชาการชี้ไทยประสบภาวะเศรษฐกิจ “ตัมกบ” เจอ 4 ปัญหาระดับชาติ, [ออนไลน์].
 เข้าถึงได้จาก : http://www.khaosod.co.th/economics/news_530177. สืบค้น 26 มกราคม 2561.
- บีบีซีไทย. ข้อปช่วยชาติ: บทสะท้อน คสช. ช่วยคนรวย?, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://www.bbc.com/thai/thailand-42218538>. สืบค้น 27 มกราคม 2561.
- บีบีซีไทย. ยิ่งนานยิ่งถ่าง ช่องว่างทางรายได้ ปัญหาใหญ่ที่รอ คสช. แก้, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://www.bbc.com/thai/thailand-40317663>. สืบค้น 15 มกราคม 2561.
- ธนาคารกรุงเทพ. คาดเศรษฐกิจมาเลเซียเติบโตร้อยละ 5.8 ในปี 2017, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.bangkokbanksme.com/article/19798>. สืบค้น 20 กุมภาพันธ์ 2561.
- ประชาชาติธุรกิจ. คลังปรับประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2560 คาดว่าจะขยายตัว 3.8%, [ออนไลน์].
 เข้าถึงได้จาก : <https://www.prachachat.net/finance/news-62588>. สืบค้น 30 มกราคม 2561.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. ประเทศมาเลเซีย, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B9%80%E0%B8%8B%E0%B8%B5%E0%B8%A2>. สืบค้น 24 กุมภาพันธ์ 2561.
- ไทยพับลิก้า. บล.ภัทร อ่านอาการเศรษฐกิจไทยไม่วิกฤติแต่ยังไม่ออก- แนะนำผู้บริโภคธุรกิจรับมือ “Disruptive Technology” ตัดตัวกลางไร้รูปแบบ, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://thaipublica.org/2016/05/phatra-pipat/>. สืบค้น 5 มกราคม 2561.

- ไทยรัฐ. “ข้อปช่วยชาติต้นยอดบัตรเครดิต”, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.thairath.co.th/content/558571>. สืบค้น 18 มกราคม 2561.
- ไทยรัฐ. ข้อปช่วยชาติต้นยอดบัตรเครดิตพุ่ง, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.thairath.co.th/content/857866>. สืบค้น 24 มกราคม 2561.
- ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. โอกาสการลงทุนในมาเลเซีย, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=5170&filename=index. สืบค้น 1 มีนาคม 2561.
- GMLive. ชปท. กับการแก้ปัญหา “หนี้ครัวเรือนไทย”, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.gmlive.com/ชปท-กับการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนไทย>. สืบค้น 27 มกราคม 2561.
- Kapook. ข้อปช่วยชาติ 2560 ดีเคย์ 11 พ.ย. - 3 ธ.ค. ข้อของลดหย่อนภาษีไม่เกิน 15,000, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://money.kapook.com/view182694.html>. สืบค้น 3 มกราคม 2561.
- Keep Talking Greece. Greece Bans Cash : Tax-allowance possible only through payments via plastic money, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.keeptalkinggreece.com/2017/01/03/greece-bans-cash-tax-allowance-possible-only-through-payments-via-plastic-money/>. สืบค้น 21 มีนาคม 2561.
- MGR ONLINE. ข้อปช่วยชาติ หนนยอดบัตรรูตปริ๊ดโตร้อยละ 20-30, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://mgronline.com/stockmarket/detail/9600000118327>. สืบค้น 31 มกราคม 2561.
- MGR ONLINE. เก็บใบเสร็จไว้เลย! เผย 55 จังหวัด “เมืองรอง” เทียวแล้วลดหย่อนภาษีได้ตลอดปี 2561, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://mgronline.com/onlinesection/detail/9600000130152>. สืบค้น 18 มีนาคม 2561.
- RinggitPlus. Malaysia Personal Income Tax Guide 2017, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://ringgitplus.com/en/blog/Personal-Finance-News/Malaysia-Personal-Income-Tax-Guide-2017.html>. สืบค้น 11 มกราคม 2561.

Route to Financial Freedom. What is lifestyle tax relief?, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://route2finfree.blogspot.com/2017/03/what-is-lifestyle-tax-relief.html>.

สืบค้น 10 มกราคม 2561.

The momentum. ไทยแลนด์ดินแดนแห่งความเหลื่อมล้ำ! เมื่อรายได้การศึกษา โอกาสแม้กระทั่ง

ท้องถนน ก็ไม่เห็นหัวคนจน, [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

[http://themomentum.co/momentum-feature-thailand-inequality-2016-by-](http://themomentum.co/momentum-feature-thailand-inequality-2016-by-oxfam)

[oxfam](http://themomentum.co/momentum-feature-thailand-inequality-2016-by-oxfam). สืบค้น 3 มีนาคม 2561.